EXPEDICE 2013

VELKÁ BRITÁNIE

LADISLAV HAVRLAND – 732 377 547 – FLEGMATIK TĚLEM I DUŠÍ

LUKÁŠ KOPŘIVA – 721 279 320 – JEDE HLEDAT BROUKY

JAN MICHAL – 721 013 352 – NEJKRÁSNĚJŠÍ TRPASLÍK VÝPRAVY

LINDA ŘÍHOVÁ – 604 710 421 – LINDA A LINDA A LINDA…

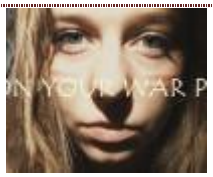 DOMINIKA KARDOVÁ – 739 561 148 – VRCHNÍ ŠÍŘITELKA POHODY

DANIEL SÝKORA – 724 587 758 – BOŽÍ ČLOVĚK

JAN DANĚK – 776 664 086 – KDO SE MOC PTÁ, MOC SE DOZVÍ

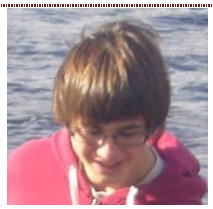 MILAN ROČEŇ – 722 973 203 – UŽ SE ZASE TĚŠÍ DO BRADAVIC

PAVEL PECHAČ – 775 163 032 – CO NEVÍM, VYGOOGLÍM!

PONDĚLÍ 29. DUBNA 2013

Pondělí je dnem odjezdu. Sejdeme se na autobusovém nádraží Florenc v 17:00. Oblečeni budeme v jedné sadě oblečení na vyhození (ponožky, spodní prádlo, tričko), lehkých dlouhých kalhotách a nepromokavých kotníkových botách. Všichni si přineseme velký batoh, ve kterém budeme mít sbaleny následující věci:

a) nabíječku na mobil s redukcí do zásuvky (*)
b) ústní vodu (*) a sprchový gel (*)
c) spacák, karimatku, stan (*)
d) 3 sady oblečení na vyhození (ponožky, spodní prádlo, tričko)
e) čelovku, pláštěnku a pláštěnku na batoh
f) nepromokavé kalhoty, čepici, šátek, rukavice
g) 2-3 sady termoprádla

Všichni budeme mít igelitovou tašku a v ní následující věci:

a) zubní kartáček, zubní pastu (*), 3 látkové a troje papírové kapesníky
b) nepromokavou bundu, fleecovou mikinu
c) pití a jídlo na 1 den

Dále budeme mít všichni při sobě:

a) cestovní pas, libry a/nebo platební kartu, drobná eura, doklad o cestovním pojištění a tento sešit
b) brýle proti slunci (a větru), hodinky a plně nabitý mobil

(*) stačí jednou do trojice

Praha ÚAN Florenc	17:30	**odjezd je ze stanoviště 21**
London Victoria GL Station	11:00	**místenky 20-28**

ÚTERÝ 30. DUBNA 2013

Náš první den ve Velké Británii věnujeme Londýnu. Nejprve se projdeme po West Endu a po ubytování v hostelu a krátké návštěvě Britského muzea se vydáme navštívit Regent's Park, v jehož okolí budeme obdivovat architekturu z období regentství.

❶ Pěší prohlídka West Endu (11:00-14:00, provedou nás Linda a Dominika)

1) Buckingham Palace
Buckinghamský palác slouží jako královská rezidence Alžběty II., konají se tu ale i různé akce pořádané dvorem. Když mají Angličané krizi nebo naopak radost, shromažďují se právě tady, na náměstí před palácem, aby buď oslavovali, nebo smutnili. Goring House, postavený v roce 1633, byl prvním domem, který se tady nacházel. Hlavní dům byl postaven v roce 1703 pro vévodu z Buckinghamu. Jiří IV. se rozhodl palác rozšířit a učinil tak 1826, kdy vznikl dům se třemi křídly. Prvním britským monarchou, který v paláci sídlil, byla však až královna Viktorie, jejíž socha před palácem stojí (tedy vlastně sedí).

2) St. James's Park
Svatojakubský park je nejstarším z královských parků na území Westminsteru. Jindřich VIII. z původních mokřin vytvořil jelení revír pro lov. V parku je menší jezero, které má dva ostrovy – Kachní ostrůvek a Západní. Z mostku přes jezero je krásný výhled na Buckinghamský palác a vládní čtvrť Whitehall.

3) Downing Street
Downing Street je slepá ulice, která má na svém území budovy sloužící jako domov dvěma hlavním představitelům anglické vlády – předsedovi vlády (číslo 10) a ministrovi financí (číslo 11).

4) Houses of Parliament
Westminsterský palác je dnes sídlem parlamentu, ale až do 16. století sloužil jako panovníkův palác. Nejstarší dochovanou částí je středověká Westminister Hall, většina paláce je však z 19. století, kdy byl rekonstruován, jelikož ho postihl požár. Palác má přes tisíc místností, ale jeho suverénně nejznámější částí je hodinová věž se zvonem Big Ben.

5) Westminster Abbey
Westminsterské opatství je gotická katedrála sv. Petra, která je tradičním místem pro královské obřady – korunovace, svatby a pohřby. K již založenému klášteru ze 7. století, postavenému anglosaským králem Sebertem, připojil Eduard III. Vyznavač kostel. V prosinci 1065 byl kostel vysvěcen a 8 dní na to poslední anglosaský král zemřel. Právě v tomto kostele našel poslední odpočinek, stejně jako později mnoho dalších významných Britů.

6) London Eye
London Eye, postavené v roce 1999, je s výškou 135 metrů největší vyhlídkové kolo na světě. Hřídel a náboj byly vyrobeny v ČR.

7) Trafalgar Square
Toto náměstí připomíná vítězství Británie nad Napoleonem v bitvě u Trafalgaru. Na náměstí se nachází Národní galerie, kostel St. Martin's-in-the-Fields a uprostřed je Nelsonův sloup s fontánou a čtyřmi lvy. Každé Vánoce se tu pořádá vánoční obřad, při němž si Britové vystaví na náměstí strom věnovaný z Osla. Norové tak děkují Anglii za pomoc ve druhé světové válce.

8) Piccadilly Circus
Piccadilly Circus je dopravní uzel, který spojil Regent Sreet s Piccadilly – dvě významné obchodní ulice. Dnes ale spojuje především divadla nacházející se na Shaftesbury Avenue, Haymarketu, Coventry Street a Glasshouse Street. Na náměstí jsou slavné neonové reklamy – původně byly umístěny na více budovách po celé křižovatce, ale dnes jsou jen na jediné budově.

9) Regent Street

V 19. století sloužila tato ulice jako část trasy ceremoniálu vedoucího od rezidence Jiřího IV. do Regent's Parku. Byla postavena podle plánu Johna Nashe, později ale byly budovy v ní přestavěny nebo rekonstruovány, jelikož Nashovy domy nebyly moc kvalitní a hlavně byly malé. Jsou zde obchody se světovými značkami.

10) Oxford Street

Oxford Street je jednou z nejznámějších ulic Londýna. Její umístění sleduje cestu postavenou již Římany. Na začátku 19. století zde byly provedeny rozsáhlé rekonstrukce a Oxford Street se stala zónou zábavy a obchodů. Nachází se zde především velké obchodní domy, například Selfridges, Marks & Spencer, HMV, Debenhams nebo Primark.

Ubytování @ Generator Russel Square (14:00-15:00)

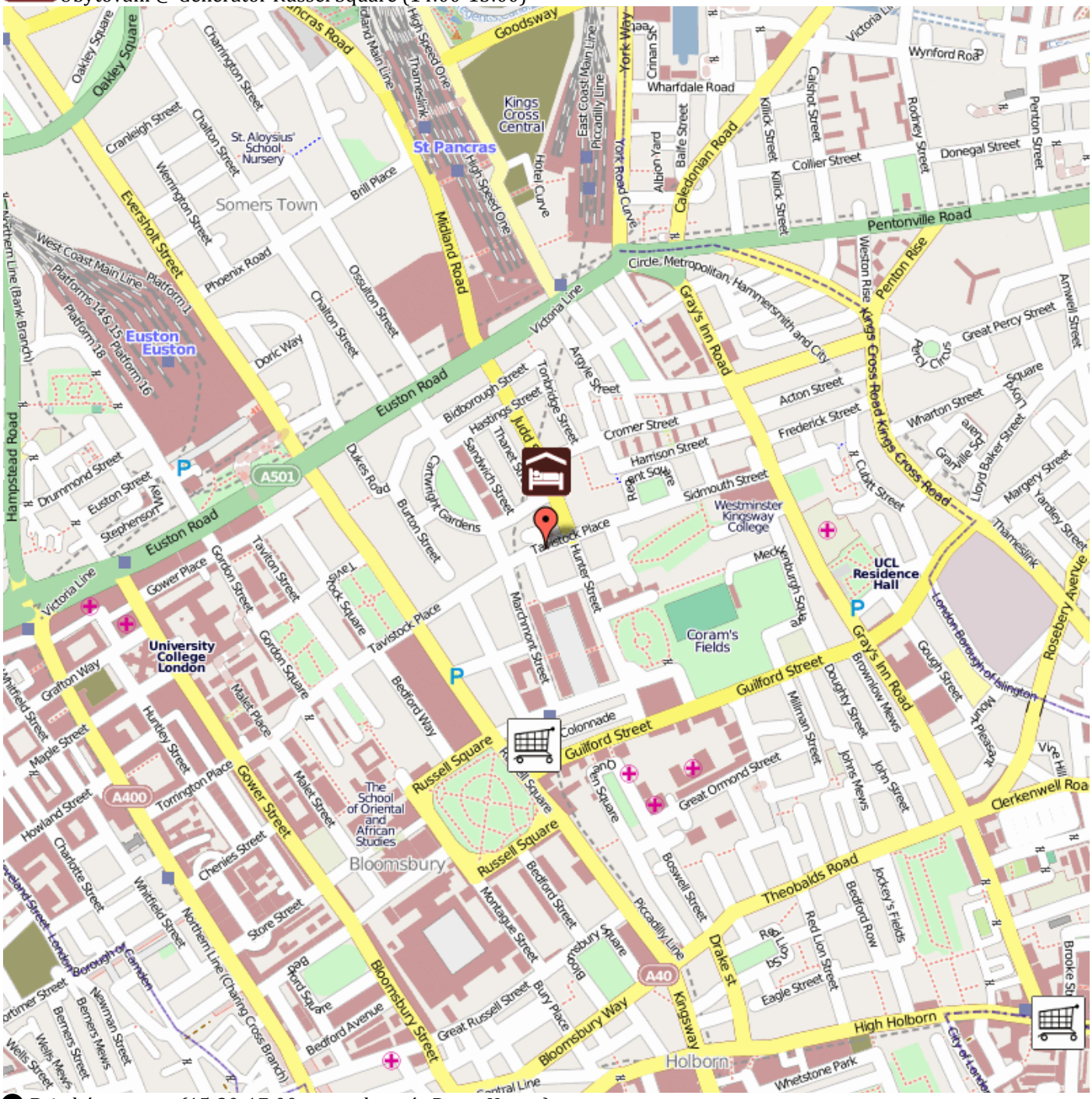

❷ Britské muzeum (15:30-17:00, provedou nás Dan a Honza)

1) Egypt: mumie

Nejstarší mumie pocházejí z doby okolo roky 3200 př. n. l. Proces mumifikace pokaždé začínal tím, že se tělo zbavilo všech vnitřních orgánů. Zvláště peprná byla metoda odstranění mozku, který se pomocí úzkého dláta vytahoval nosní dutinou. Alternativou k tomuto postupu byl analogicky provedený zákrok přes oční důlek. Ostatní orgány jako žaludek, střeva, plíce a játra bývaly vyjmuty dlouhým podelným řezem na levém boku mumifikovaného těla. Pomocník, který tento zákrok provedl, byl rituálně vypovězen, neboť lidské tělo bylo pro Egypťany posvátné. Po vyjmutí se orgány uložily do samostatných nádob zvaných kanopy. Každá z těchto nádob na sobě měla kresbu, jež znázorňovala nějakou osobu nebo božstvo, které mělo uložené orgány střežit na onom světě. Jediným orgánem, který byl v těle pokaždé ponechán, je srdce, které mělo pro starověké Egypťany zvláštní význam. Věřili totiž, že je zemřelý bude potřebovat na onom světě, kde bude zváženo na misce vah vůči pověstnému peříčku. Prázdná tělní dutina se vydezinfikovala alkoholem, obyčejně palmovým vínem, ten zahubil všechny bakterie a zabránil rozkladu. Vnějšek těla byl potřen vonnými oleji a obalen přírodní solí – natronem (dekahydrát uhličitanu sodného). Závěrečným krokem bylo obalení těla do různých bandáží, obvazů a rubášů. Celková plocha látky, která padla na jednu mumii, dosahovala více než 375 metrů čtverečních. Celkově proces mumifikace trval okolo 70 dní, u některých případů však mohla být tato hranice několikanásobně překročena. Sarkofág použitý k uložení mumie se výrazně lišil podle společenského postavení. U níže postavených mohl být vyroben ze dřeva a býval dosti prostého tvaru. Naopak u významných lidí a faraonů se často používal kámen, a to někdy dokonce o váze několika tun. Významným elementem byla také pohřební

maska, která u nejvýše postavených bývala z ryzího zlata a vykládaná drahokamy. Nejznámnější maskou je Tutanchamonova.

Mumie Katebet

Jedná se o atypickou mumii. Zdá se, že sarkofág byl původně určen pro muže, stejně jako některé obřadní předměty nalezené spolu s mumií. Nasvědčuje tomu např. neobvyklá paruka nebo způsob sepnutí rukou. Je možné, že část artefaktů pochází z hrobu jejího manžela Qenna, jehož mumie se dochovala.

2) **Egypt: rosettská deska**

Kdo by neznal slavného Francoise Champolliona a jeho významný objev - rozluštění hieroglyfů. Přestože Champollion nepracoval s originálem, podařilo se mu na základě řeckého překladu rozluštit démotické (pro nižší vrstvy) písmo a posléze i hieroglyfy a hieratické písmo (kněžské). Ironií je, že toto ryze egyptské bohatství je majetkem Anglie, která si jej vydobyla od Francouzů.

3) **Asýrie: lov lvů**

Ve starověké Asýrii byl lov lvů považován za sport králů, byl symbolem jejich moci a svrchovanosti. Výjevy, které máme před sebou, pochází z Ninive a znázorňují kousky, jež prováděl král Aššurbanipal v sedmém století před Kristem.

4) **Řecko: Parthenon**

Parthenon byl chrámem zasvěceným bohyni Pallas Athéně. Byl součásti ambiciozního stavebního projektu na aténské akropoli. Chrám spolu se sochami z bílého mramoru byl symbolem majestátnosti a prosperity celého městského státu.

Postava Dionýsa

Postava byla součástí východního frontonu (štítový nástavec ve tvaru rovnoramenného trojúhelníku nacházející se v průčelí), který znázorňoval zrození Athény. Dionýsos byl bohem radovánek a veselí, především vína.

5) **Británie: šachové figurky z Lewisu**

Šachové figurky z ostrava Lewis jsou dokladem pronikaní severské kultury na území Británie. Ostrov Lewis leží při západním pobřeží Skotska v soustroví Vnější Hebridy. Celkem se dochovalo 93 figur ze tří nebo čtyř různých setů. Pro jejich výrobu bylo použito značné množství unikátního materiálu, mrožích klů a velrybích kostí a zubů. Skutečný původ figurek není znám, ale jednoznačně pocházejí ze severské kultury a vytvořeny byly někdy kolem roku 1150. Mnohé z figur vykazují znaky charakteristické pro norskou kulturu. Svědčí pro to zvláštně vyřezávané figury strážců (dnes bychom řekli věží). Ty připomínají bájné norské bojovníky z legend, kteří údajně necítili bolest, zuřivé Bersekry.

6) **Japonsko: samurajské brnění**

Jedná se o brnění složené z částí, jež pocházejí z několika různých období (16.-19. století). Helma pocházející ze sedmnáctého století obsahuje prvek charakteristický spíše pro její předchůdce s minulých období. Jsou jím ježaté drátěné vousy, jež měly vystrašit protivníka v bitvě. Po objevení střelného prachu přibyl do výbavy kyrys, který byl schopen odolat kulce (archaická neprůstřelná vesta).

7) **Velikonoční ostrov: socha Moai**

Pokud máte rádi slavného zloducha Jaws z Jamese Bonda, určitě se vám bude líbit tento exponát, který se mu svým vzezřením nápadně podobá. Těchto několikatunových hlav bylo celkem zhotoveno 389 a jejich převoz po ostrově byl donedávná záhadou. Rozluštit se jí podařilo až slavnému českému objeviteli Pavlovi Pavlovi, který dokázal, že k jejich přemístění stačí pouze primitivní technika a poměrně málo lidí (cca 17). Přestože se tedy přišlo na způsob, jak sochy dopravit (tzv. formou „rozkývání"), doposud se neví, co přesně mají znázorňovat. Podle jedné teorie jsou tyto hlavy úzce spřízněné s tradicemi kultu předků, rozšířenými v Polynésii. Podle jiné teorie se jedná o podobizny mimozemšťánů. Sochy byly zhotoveny v lomu na úpatí Rano Raraku a nejvzdálenější vytesaný výtvor je až 20 km daleko od místa svého „narození". I když se pro tato díla vžilo pojmenování hlavy, mnoho z nich má krk, ramena či torzo.

❸ Večerní program – Regent's Park (17:00-20:00, provede nás Dan)

1) **Regent's Park**

Jméno parku toto místo spojuje s britským králem Jiřím IV., který ještě před oficiálním nástupem na trůn v roce 1820 děvět let vládl Británii jako princ regent, poté co byl jeho otec Jiří III. shledán neschopným plnit své vladařské povinnosti kvůli duševní chorobě. Období mezi lety 1811 a 1820 se v Británii označuje jako období regentství a umělecké počiny vzniklé v této době přiřazujeme ke stylu regentství. V architektuře je tento styl obvykle asociován se jménem Johna Nashe, který je autorem většiny staveb realizovaných v Londýně v tomto období. Princ regent Nashe najal, aby navrhl úpravu území známého jako Marlylebone Park a jeho plán zahrnoval výstavbu Regent Street, Regent's Parku a úpravu okolních ulic, množství elegantních vil a řadových domů. Nash byl také architektem královského pavilónu v Brightonu a dostavby Buckinghamského paláce a podílel se rovněž na úpravách Trafalgarského náměstí a Svatojakubského parku, které jsme už měli možnost zhlédnout.

Nákup potravin @ Tesco Express Russel Square (24 hodin) nebo Sainsbury's Holborn (7:00-23:00)

Je třeba nakoupit:

a) snídani do vlaku
b) oběd do vlaku
c) pití do vlaku
d) jídlo a pití na den a půl

> *I had neither kith nor kin in England, and was therefore as free as air – or as free as an income of eleven shillings and sixpence a day will permit a man to be. Under such circumstances, I naturally gravitated to London, that great cesspool into which all the loungers and idlers of the Empire are irresistibly drained.* **-Arthur Conan Doyle**

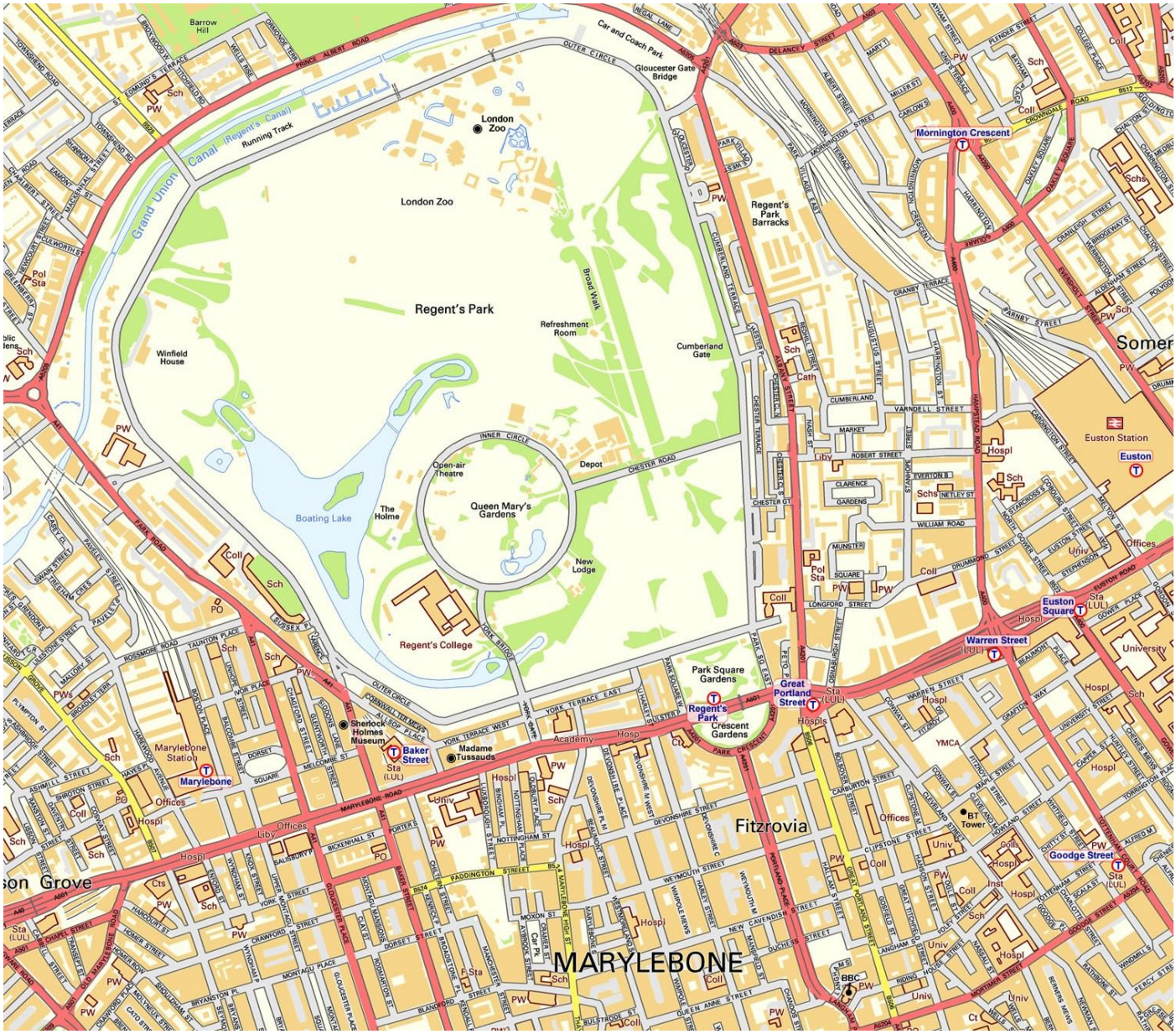

STŘEDA 1. KVĚTNA 2013

Ve středu brzo ráno zamíříme vlakem na sever do národního parku Lake District.

	Glasgow	Glasgow	**dále každou hodinu**
London Euston	05:39	07:30	**místenky nemáme, ale ve voze E uprostřed**
Lancaster	08:29	09:54	**soupravy by mělo být volno**

❹ Jak si zkrátit čekání na vlak (provede nás Milan)

1) Lancaster

Dějiny Lancasteru se začínají psát v 1. století po Kristu, kdy Římané zbudovali pevnost na kopci nad řekou Lune. Na stejném kopci stojí od středověku hrad a pod ním postupně vzniklo dnešní univerzitní město a správní středisko hrabství Lancashire. Největšího rozmachu město dosáhlo v 19. století, kdy po krátkou dobu patřilo mezi nejrušnější přístavy v Británii. Největší proslulost však městu přinesly vazby na královskou rodinu – lancasterská větev dynastie Plantagenetů dala v 15. století Anglii tři panovníky (Jindřicha IV., Jinřicha V. a Jindřicha VI.). My máme na prohlídku pouze krátkou chvilku, ve které stihneme vystoupat na hradní návrší, prohlédnoout si hrad, shlédnout na město a krátce se zahledět k severnímu obzoru, který tvoří panorama vrcholků národního parku Lake District.

Lancaster	08:58	10:23	12:14	13:32			
Barrow in Furness		11:17	13:11				
Barrow in Furness		11:22	13:31				
Ravenglass	10:56	12:06	14:15	15:35			

❺ Údolím řeky Esk od ústí k prameni (provede nás Honza)

1) Eskdale

Odpoledne strávíme v údolí Eskdale, které slavný popularizátor pěší turistiky a milovník anglických hor Alfred Wainwright popisuje jako "one of the loveliest of Lakeland's valleys, (it) descends from the highest and wildest mountains in the district to the Sands of Ravenglass in a swift transition from bleak and craggy ridges to verdant woodlands and pastures watered by a charming river."

Jméno řeky Esk pochází ze slova *isca* kelteského původu, které znamená *voda*, a proto není divu, že stejné jméno nesou ještě další dvě řeky v severní Anglii, čtyři ve Skotsku a několik dalších v bývalých britských koloniích. My se vydáme

proti proudu od jejího ústí do moře až k prameni v průsmyku Esk Hause a cestou se naučíme popisovat krajinu slovy místního nářečí:

fell = hora	mere = jezero	crag = skála
dale = údolí	tarn = jezírko	hause = průsmyk
pike = vrchol	beck = potok	force = vodopád

2) **Ravenglass & Eskdale Railway**
Železnice podél dolního toku řeky Esk byla postavena v roce 1875 pro dopravu železné rudy z hor k moři, ale dopravovala se po ní i vytěžená žula a sloužila také jako zkušební trať pro lokomotivy. V roce 1876 se na trati začali přepravovat cestující a právě tato jediná funkce jí vydržela až dodnes. Provoz je zajišťován převážně historickými lokomotivami, z nichž nejstarší je z roku 1894!

	S	D	S	S	S	D	
Ravenglass	11:30	12.30	13.30	14:30	15:30	17:30	
Dalegarth	12:10	13:10	14:10	15:10	16:10	18:10	

3) **Hardknott Pass & Mediobogdum Roman Fort**
Průsmyk pod horou Hard Knott, spojující údolí řek Esk a Duddon, je pro dopravu využíván už odpradávna. První zpevněnou cestu zde ve druhém století po Kristu zbudovali Římané a k její obraně vystavěli pevnost Mediobogdum. V pozdějších staletích nebyla cesta udržována a zanikla. Krátce po druhé světové válce zde byla vystavěna silnice, která se pyšní nejprudším stoupáním v Anglii – 33%!

4) **Upper Eskdale**
Horní tok řeky Esk patří k nejodlehlejším a nejdivočejším oblastem národního parku Lake District. Řeka nejprve prudce stéká do rozlehlého ledovcového údolí, kde spolu s dalšími prameny vytváří rozsáhlé vřesoviště Great Moss, obtéká impozantní skalní útvar Scar Lathing a vytváří četné mohutné vodopády v hluboké strži Throstle Garth. Za ní se spojuje se svým prvním větším přítokem Lingcove Beck a o poznání klidněji odtéká směrem k moři. Nás krásy Upper Eskdale čekají v opačném pořadí.

5) **Scafell Pike**
Upper Eskdale obepíná horský masiv ve tvaru podkovy, v jehož jihozápadní části najdeme nejvyšší vrchol Anglie Scafell Pike (978 m). Masiv je tvořen převážně vyvřelinami z období ordoviku, ale jeho současnou podobu mu daly ledovce, tekoucí voda a proměnlivé počasí.

První noc ve stanu

ČTVRTEK 2. KVĚTNA 2013

Také ve čtvrtek budeme ještě putovat horami národního parku Lake District.
❻ Přes nejvyšší vrcholy Anglie k jezeru Buttermere a dále do Keswicku (provedou nás Láďa a Dominika)

1) **Great Gable**
V překladu Velký štít je velmi populární turistický kopec. Leží v samém srdci Lake District, čímž pádem se díky své výšce (899 m) a nápadnému pyramidovému tvaru stává územní dominantou. Průsmyk "Windy Gap" (Větrná mezera) odděluje Great Gable od sesterského vrcholku Green Gable, s nímž má společnou základnu. Západním směrem se tyčí sousední kopec Kirk Fell. Povrch Great Gable je převážně kamenitý, zejména na vrcholku, takže nás čeká sirový pochod. Ovšem na samotném vrcholku nás čeká lehké mohylové překvapení.

2) **Honister Slate Mine**
Název "HONISTER" může být v mluvené podobě trochu zavádějící, jedná se však o průsmyk spojující údolí Borrowdale a Gatesgarthdale. Na vrcholku průsmyku se nachází břidlicový důl. Má se a to, že toto místo poskytovalo břidlici už za dob Římanů a v tomto konkrétním dole se začalo těžit přibližně před devíti sty léty. Ve 13. století se místní břidlice používala převážně k zastřešení církevních budov. Břidlice se zde tvořila 400 miliónů let před tím, než se po zemi procházel tyranosaurus rex! Je velmi kvaliní a najdeme ji například i na střechách Buckinghamského paláce v Londýně.

3) **Buttermere**
Název jezera je trochu kuriozitou. Můžeme překládat jako "Máselné jezero". O vzniku jména jsou dvě hypotézy. První, trochu nudnější je ta, ve které se spekuluje o staroanglickém původu a významu jména jako jezera, které oblopují hojné pastviny. Druhá, trochu zajímavější, vychází z dokladů o přítomnosti Vikingů v téhle oblasti, kdy se spekuluje o postupné přeměně z Buthar´s Lake, přičemž Buthar je staroskandinávské jméno. Zajímavý je také původ jezera samotného – předpokládá se, že vzniklo při sesuvu půdy ze svahů okolního hor. Tento sesuv rozdělil původní vodní plochu na dvě, a tak dnes v jednom údolí nalezneme jezera dvě – již zmíněné Buttermere a Crummock Water

4) **Keswick**
Keswick je vcelku populární název pro osady v bývalé britském kolonizačním území (dnešní: USA, Kanada či Austrálie). V samotné Británii máme hned tři Keswicky (North Norfolk, South Norfolk, *Cumbria*). Keswick v Cumbrii, kde se nacházíme, je marketní městečko a občanská farnost. Název je datován od 13. století z původního přechýleného výrazu "Dwelling (*Wic*) where cheese is made" (příbytek produkující sýr). Drobnou zajímavostí je, že když se v 16. století začalo rozmáhat v Keswicku malotěžařství, začal se odtud vyvážet první grafit.

Nákup @ Booths Keswick (8:30-21:00) & fish&chips @ Old Keswickian

Ubytování @ Denton House v Keswicku

5) **Castlerigg Stone Circle**
Tento Stonehengi podobný útvar se nachází nedaleko Keswicku. Vznik je datován někdy v megalitické tradici, která byla v Británii mezi 3300 př. n. l – 900 n. l. Účely stavby jsou analogické se Stonehenge: observatoř, druidské shromaždiště, rituální místo…

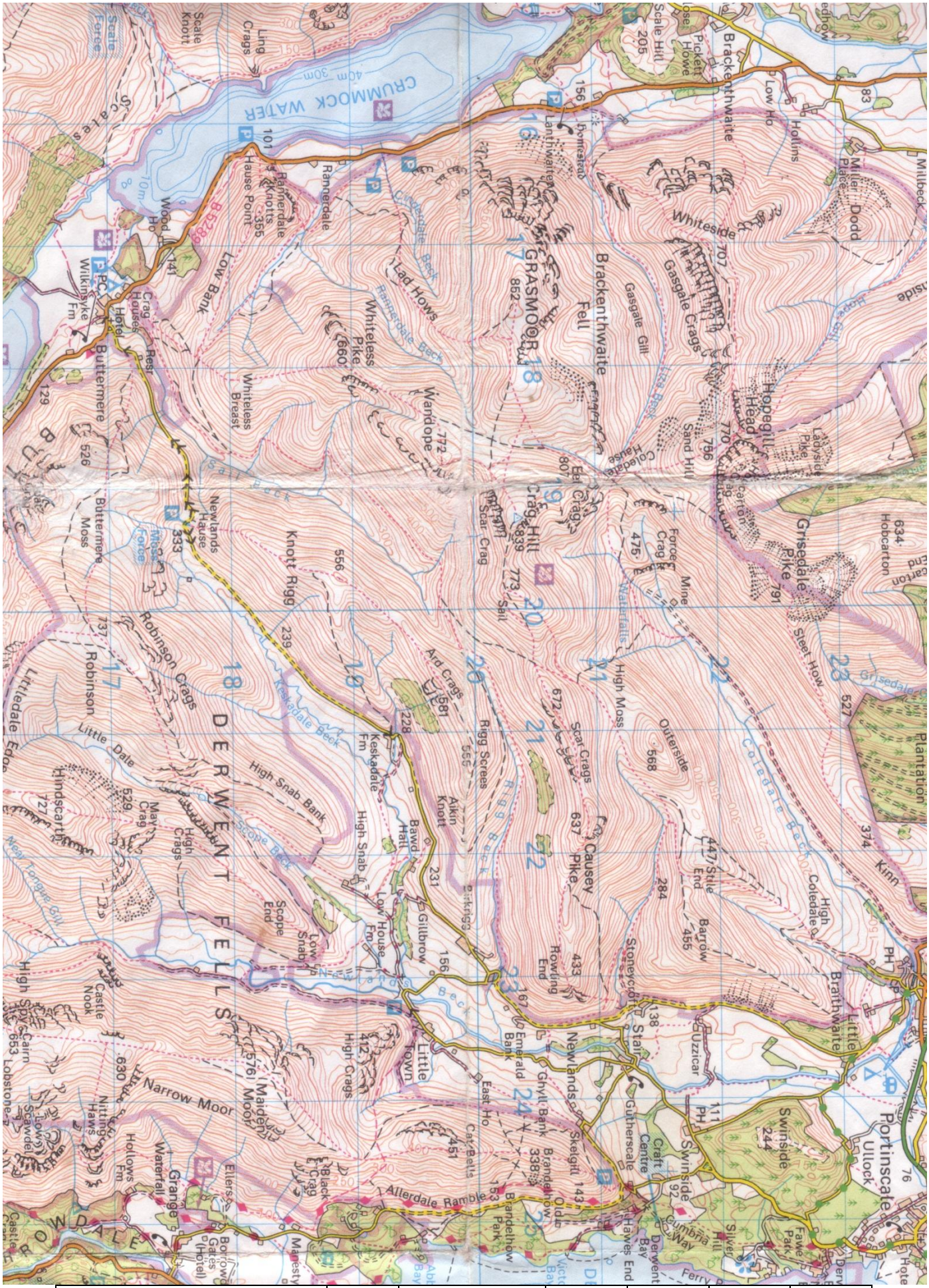

Seatoller	09:55	**každou hodinu do 18:00, ne 13:55**	09:50	11:35	14:00	16:00
Honister≫Buttermere (+14min)			09:58	11:43	14:08	16:08
Keswick Bus Station	10:23		10:55	12:40	15:08	17:08

Buttermere	11.05	12.50	15.25	17.25	**záchranné autobusy do Keswicku**
Honister ≫ Seatoller (+8min)	11.17	13.02	15.37	17.37	
Keswick Bus Station	11.55	13.40	16.15	18.15	

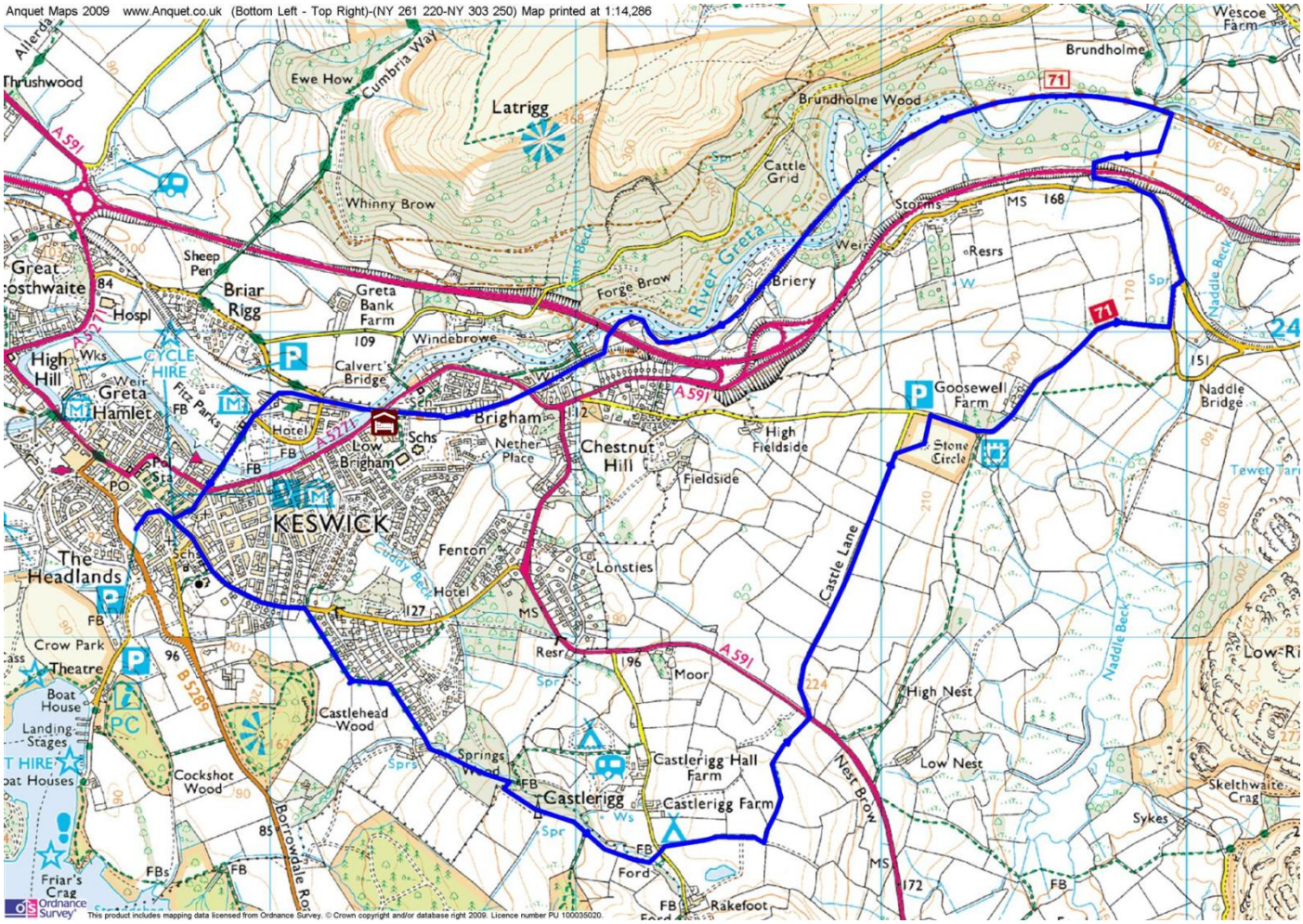

PÁTEK 3. KVĚTNA 2013

V pátek navštívíme přístavní město Liverpool a historický Chester, nejdřív nás ale čeká dlouhé putování autobusem a vlaky s mnohým přesedáním.

	555	555	**dále každou hodinu až do 14:25**		555	555	555
Keswick Bus Station	09:30	10:25			15:45	16:25	17:30
Windermere	10:33	11:34			16:45	17:34	18:32
Windermere	10:49	11:59	12:51	14:00	**a tak dále přibližně každou hodinu**		
Oxenholme LD		12:18		14:19			
Oxenholme LD		12:23		14:24			
Lancaster	11:26				**Stagecoach Group Ticket: NORTH WEST EXPLORER for groups of five 2x £30**		
Lancaster	11:38						
Preston		12:56	13:45	14:56			
Preston		13:04	14:04	15:04			
Warrington Bank Quay	12:20						
Warrington Central	12:46						
West Allerton	13:10						
Liverpool Lime Street	13:24	14:02	15:02	16:02			
Nebo							
	X4	X5	X4				
Keswick Bus Station	08:55	10:20	11:20	**dále každou hodinu až do večera**			
Penrith Rail Station	09:38	11:03	12:03				
Penrith North Lakes	10:03	11:27	11:45	13:03	14:23	14:45	15:45
Preston			12:45			15:42	16:42
Preston			13:04			16:04	17:04
Warrington Bank Quay	11:20			14:20			
Warrington Central	11:46			14:46			
Wigan North Western		12:29			15:28		
Wigan North Western		12:38			15:38		
West Allerton	12:10						
Liverpool Lime Street	12:24	13:28	14:02	15:24	16:28	17:05	18:02

❼ Prohlídka Liverpoolu (12:00-17:00 provedou nás Lukáš a Pavel)

Liverpool je rušným přístavním velkoměstem, jemuž největší rozkvět přinesly obchod s otroky a průmyslová revoluce. My ale budeme sledovat zcela jinou historii – půjdeme po slopách Beatles.

1) 20 Forthlin Road

Na adrese Forthlin Road 20 nalezneme dům, ve kterém bydlel jako dítě Paul McCartney.

2) St. Peter's Church

Kromě toho, že se jedná o velmi pěknou budovu, nás tento kostel zajímá zejména proto, že se u něj poprvé potkali Paul McCartney a John Lennon. Došlo zde k osudovému setkání, které změnilo svět!

3) Mendips

Na adrese Menlove Avenue 251 se nachází dům zvaný Mendips, ve kterém bydlel mladý John Lennon.

4) Strawberry Field

Strawberry Field je dům Armády spásy, na jehož zahradu si chodíval hrát John Lennon jako malý kluk. To ho o dost později inspirovalo k sepsání slavné písničky Strawberry Fields Forever, která vyšla jako druhá strana singlu společně s písní Penny Lane a posléze také na slavné desce Magical Mystery Tour. Za zmínku určitě stojí Strawberry Fields Memorial, který byl pojmenován po této písničce - ten je ale žel trochu z ruky (Central Park v New Yorku).

5) Penny Lane

Penny Lane je vcelku obyčejná ulice, avšak je velmi silně spjata s Beatles, kteří o této ulici nazpívali zmíněnou písničku, která se jmenuje (překvapivě) Penny Lane. Je pěkná, tak si jí poslechněte!

In Penny Lane there is a barber showing photographs
Of every head he's had the pleasure to know.
And all the people that come and go
Stop and say hello...

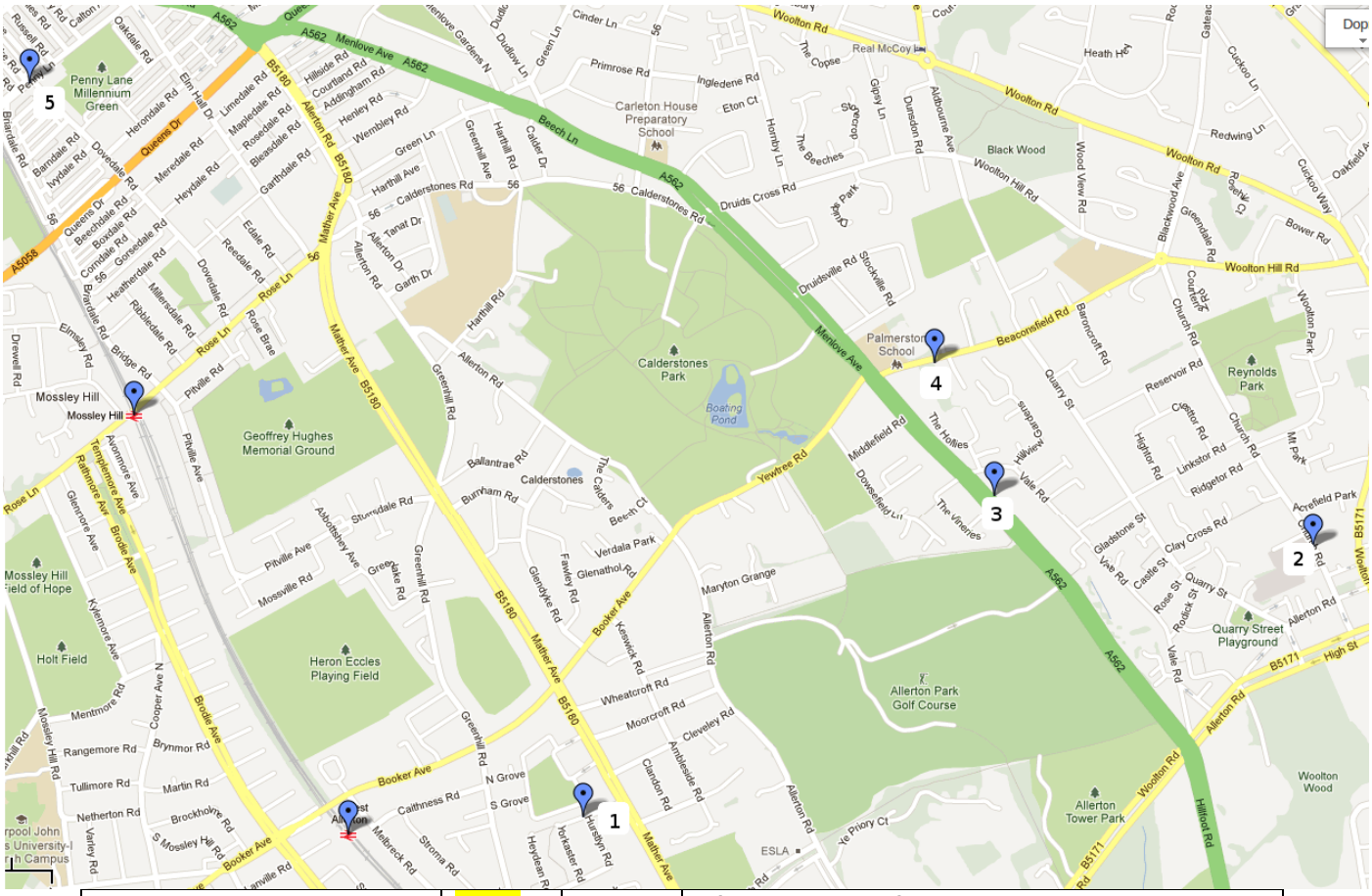

Mossley Hill	14:41	15:13	**dále v pravidelných intervalech**
Liverpool Lime Street	14:53	15:24	

6) The Cavern Club

Tento klub byl otevřen v roce 1957 a v únoru roku 1961 zde poprvé hráli Beatles. V listopadu téhož roku zde byli Beatles přistiženi Brianem Epsteinem, slavným to hudebním producentem, kterému se jejich muzika zamlouvala, a proto pro ně zaplatil nahrávání ve věhlasných studiích v Londýně, čímž jim otevřel dveře do světa showbyznysu. V klubu Cavern hráli Beatles celkem 292krát v rozmezí dvou let, proto můžeme tento klub považovat za velmi zásadní místo spojené s touto slavnou kapelou. Bohužel původní budova, kde dříve Beatles hráli a kde se klub nacházel, již byla zbořena.

7) The Grapes

The Grapes Pub je hospoda, kam chodili Beatles na pivo a pokecat. Je na stejné ulici jako Cavern, a tak to neměli moc daleko. V této hospodě také došlo k seznámení Beatles s již zmíněným Brianem Epsteinem, který si s nimi pravděpodobně sedl na pivo a pohovořil, což vedlo k jejich budoucí věčné slávě.

Nákup @ Tesco Clayton Square (6:00-24:00) nebo Tesco One Superstore Hanover Street (6:00-24:00)

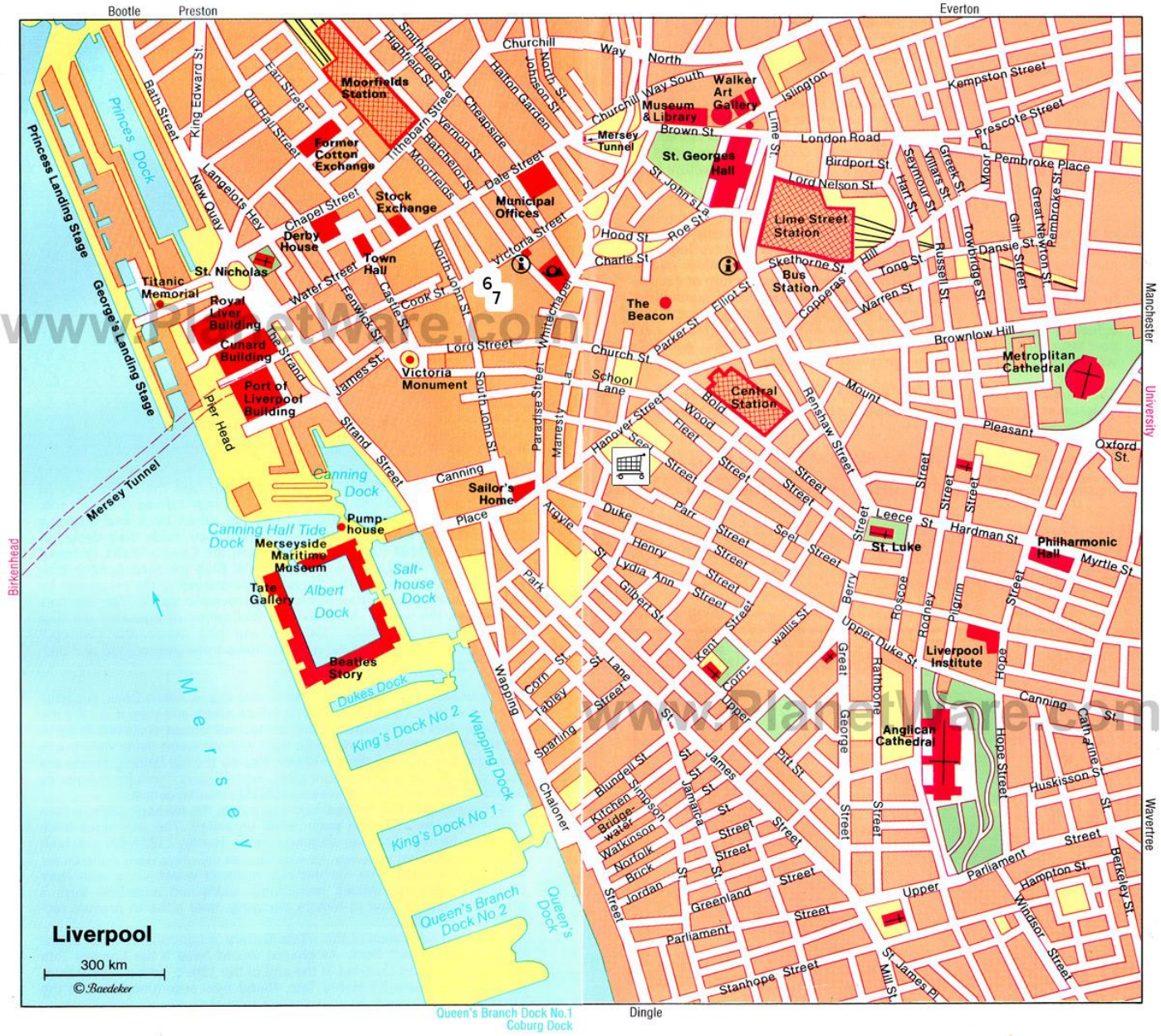

Liverpool Central	16:45	17:00	**dále každých 15 minut**
Chester	17:27	17:41	

❽ Prohlídka Chesteru (17:30-20.30, provedou nás Dan a Honza)

Chester je jedním z nejlépe dochovaných historických klenotů na území Británie. Leží na řece Dee a má něco kolem 80 tisíc obyvatel. Jeho historie sahá až do roku 79, kdy bylo toto město založeno Římany jako opevněná tvrz. Tato tvrz byla téměř o čtvrtinu větší než okolní římské pevnosti v oblasti. Dokladem římské přítomnosti jsou rozsáhlé hradby, římský amfiteátr, zčásti dochované římské lázně a svatyně Minervy na Edgarových polích. Původně římské hradby, které se rozkládají kolem historického centra, byly v minulosti mnohokrát doplňovány a vylepšovány, takže poskytují městu vcelku úctyhodné opevnění. V současné době se tak Chester může pyšnit nejrozsáhlejším dochovaným opevněním v celé Británii.

1) Římský amfiteátr

Blízko městských hradeb se nachází také římský vojenský amfiteátr, který je největší v Anglii. Pochází z 1. století n. l. Ve své době mohl pojmout až deset tisíc lidí.

2) Římské lázně

Jen kousek od amfiteátru se nachází římská zahrada, kde nalezneme vystavené zdivo z římských lázní. Je možné si prohlédnout unikátní topný systém zvaný hypokaust. Místnosti v lázních, které vyžadovaly vytápění, pak měly zvýšenou podlahu, kde byl tento systém zabudován. Dovnitř se hnal horký vzduch z pece, tak aby se v místnosti udržovala stálá teplota. Ohřátý vzduch se pak vedl trubkami ve stěnách ven z areálu.

3) Old Dee Bridge

Starý most přes řeku Dee byl původně vybudován Římany. Původně se jednalo o kamenné pilíře, přes které byly navrženy opracované kmeny. Takto most vydržel až do obsazení Anglie Normany. Poté doznal rozsáhle přestavby v roce 1387. Dnes je most postaven z pískovce a má sedm oblouků, z nichž ani jeden nemá stejné rozměry.

4) Egar Fields - Minerva Shrine

Na druhé straně řeky (za zmíněným mostem) se nachází Edgarova pole, kterým dominuje svatyně Minervy. Byla to římská bohyně války, vědění, učení a řemesla. Jedná se o jedinou takovou svatyni dochovanou na původním místě. Použitý kámen pochází z původního římského lomu, který zde býval.

5) Chester Cathedral

Chesterska katedrála pochází z roku 1093 a je zasvěcená Ježíši Kristovi a Panně Marii. Na její stavbě jsou patrné všechny slohy anglického středověku od normanského po gotiku Pro její vystavění bylo využito pískovce, který snadno podléhá poškození povětrnostními vlivy. Ne náhodou má katedrála smutné prvenství jako nejčastěji restaurovaná v Anglii. Na druhou stranu zase tento poddajný materiál umožňuje vytvoření detailních ornamentů.

6) Chester Town Hall

V roce 1862 budova chesterská radnice do základu vyhořela. Na novou radnici byla vyhlášena architektonická soutěž. Vítězný návrh patřil Williamovi Henrimu Lynnovi z Belfastu a jeho realizace stála přes 40 000 liber, což je v přepočtu na dnešní měnu asi 80 milionů českých korun. Stavba je postavena v novogotickém slohu, který byl v té době v Anglii populární. Jako materiál pro stavbu byl opět použit pískovec a budova má břidlicovou střechu. Hodiny na vrcholku věže míří pouze do tří světových stran, hodiny na západní straně chybí. V současné době se již většina administrativní práce odehrává jinde a prostory radnice se pronajímají soukromníkům nebo se zde pořádají svatby.

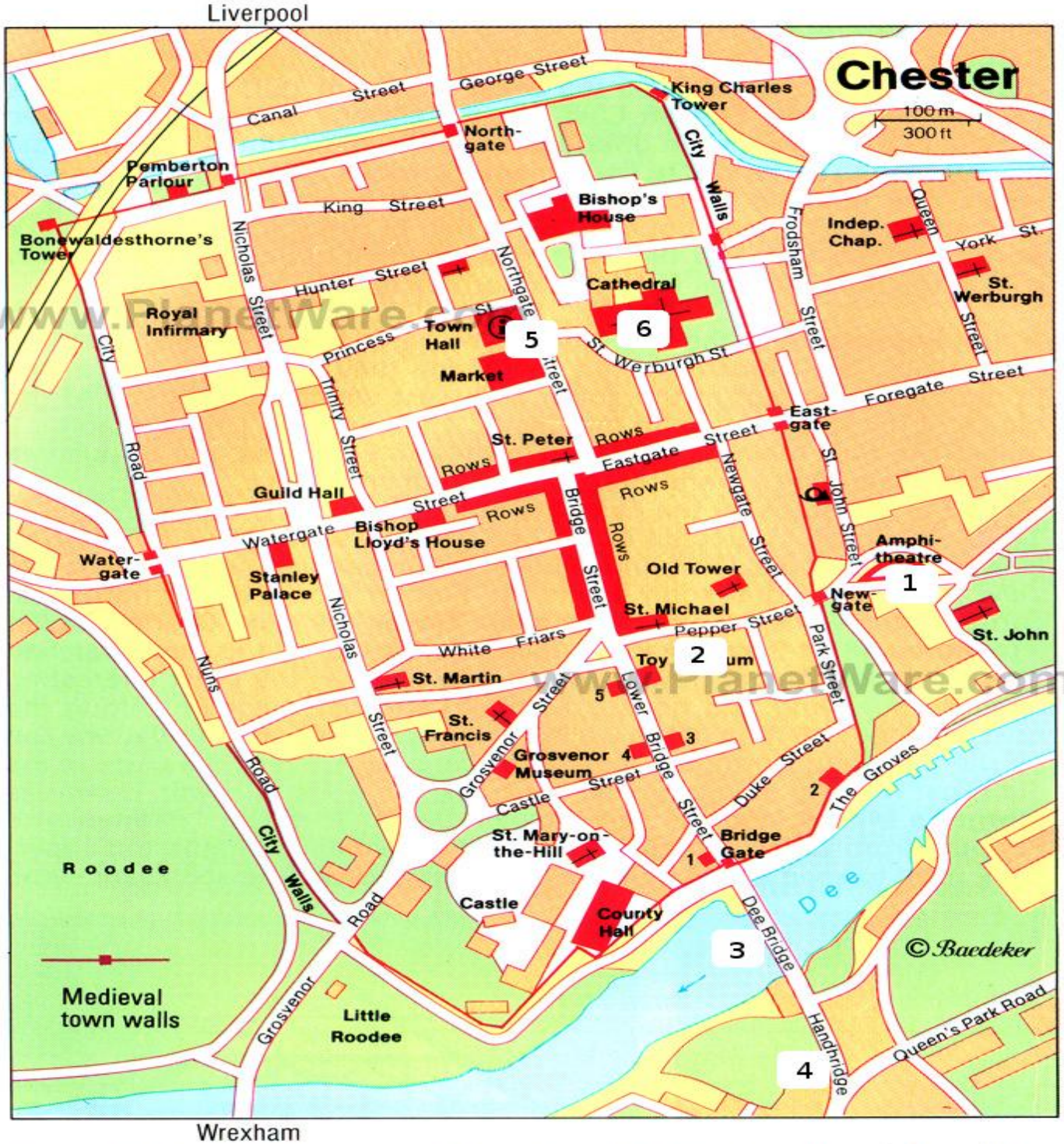

1 Bear and Billet Inn 2 Wishing Steps 3 Tudor House 4 The Old King's Head 5 Falcon House

Chester	19:50	20:07	20:50	21:33	21:52	22:48	23:22
Manchester Piccadilly	20:52	21:35	21:57	22:59	22:58	00:18	00:28

Nákup ve Sparu @ Piccadilly

Manchester Piccadilly	21:42	22:42	23:21	23:38	00:53	04:30	05:39
York	23:09	00:09	01:16	01:04	02:42	06:00	07:00

SOBOTA 4. KVĚTNA 2013

V sobotu se vydáme dále na sever a cestou navštívíme historická anglická města York a Durham a největší skotské město Glasgow.

❾ Prohlídka Yorku (1:15-2:30, provedou nás Láďa a Linda)

1) York Minster

Ještě v noci navštívíme York, historické město s největší gotickou katedrálou v severní Evropě, která se pyšní největším středověkým vitrážovým oknem na světě. Katedrála má tři věže; ve dvojici na západní straně jsou zvony a zvonkohry. Zvon 'Great Peter' v severozápadní věži váží 11 tun; v jihozápadní věži je 14 samostatných zvonů (tenor váží přesně 3 tuny) a zvonkohra složená z 11 menších zvonků (tenor 1,17 t). Do severního transeptu byl v roce 1955 vsazen orloj na památku severoanglických letců padlých během druhé světové války.

2) Ulice Stonegate & The Shambles

Jednou z nejhezčích nákupních ulic Yorku je Stonegate, která vede od katedrály až k nábřeží a je proslulá svými exkluzivními obchody. The Shambles je dokonalou ukázkou středověkých uzounkých uliček s kamennou dlažbou, které jsou po stranách lemované hrázděnými domky. S okolními ulicemi je propojena řadou pěších průchodů (snickelways). Původně tu byly řeznické krámky. V centru Yorku je mnoho dalších úzkých uliček, ale žádná z nich nemá neopakovatelné kouzlo Shambles.

3) Clifford`s Tower

Gotická pevnost Clifford's Tower čtyřlistového půdorysu stojí na umělém pahorku normanského původu. Původně dřevěný hrad nechal v letech 1068-1069 vystavět Vilém Dobyvatel. V letech 1245-1265 byl přestavěn na kamennou pevnost, kterou můžeme obdivovat dodnes.

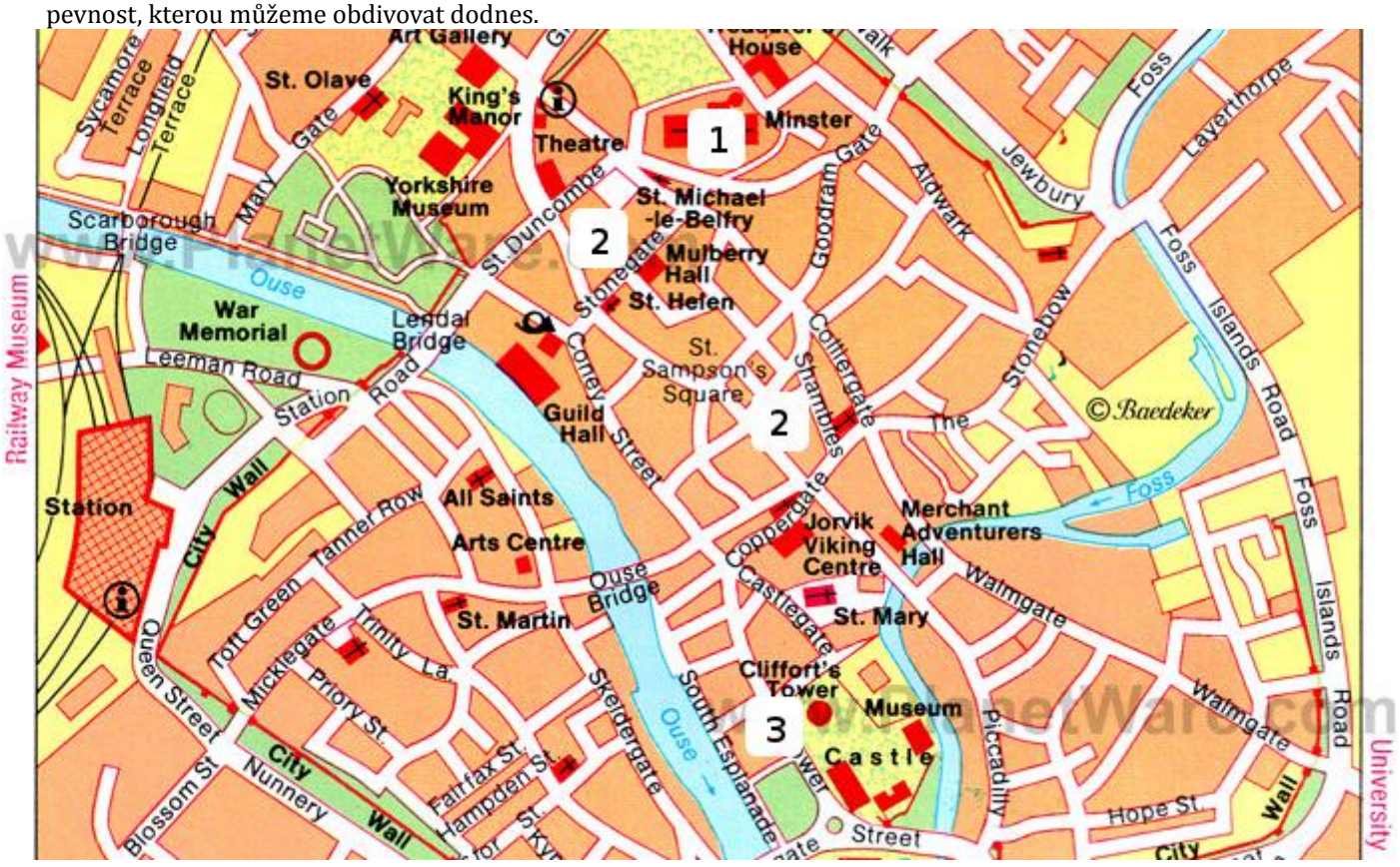

York	01:52	02:40	03:52	05:26			
Manchester Piccadilly	03:44	04:51	06:00	06:50			
a zpět do Yorku podle předchozího jízdního řádu							
York	06:32	07:06	07:36	07:48	08:29	08:34	08:42
Durham	07:23	07:58	08:22	08:30	09:12	09:24	09:28

❿ Prohlídka Durhamu (8:00-11:30 provedou nás Dan a Milan)

Samotný název Durham pochází ze staroanglického *dun-holm,* což znamená *pahorkatý ostrov.* Podle legendy bylo město založeno na místě, kam se dojičce krav zatoulala její stračena. Všimla si, že řeka se zde stáčí do ostrého meandru a vytváří tak pahorkatý poloostrov. Když pak o tomto kraji vyprávěla mnichům z Lindisfarne, zalíbila se jim tato

lokalita natolik, že zde postavili katedrálu a v ní pohřbili ostatky svatého Cuthberta a ctihodného Beda. Katedrála se stala první budovou v historii středověkého Durhamu, města, které bylo centerem nejen moci církevní, ale i světské. Celé hrabství Durham bylo mimořádně samostatné a pozice durhamských biskupů byla zcela výsadní. Město razilo vlastní mince, vykonávalo spravedlnost a mělo vlastní armádu, jelikož muselo neustále odolávat skotským nájezdům. Ty byly velice časté, protože se město nachází při hranicích se Skotskem. Rozsáhlé pravomoci durhamských biskupů omezil až Jindřich VIII., který také roku 1538 nechal zničit skříň s ostatky svatého Cuthberta.

Nákup @ Tesco Express North Road (6:00-23:00)

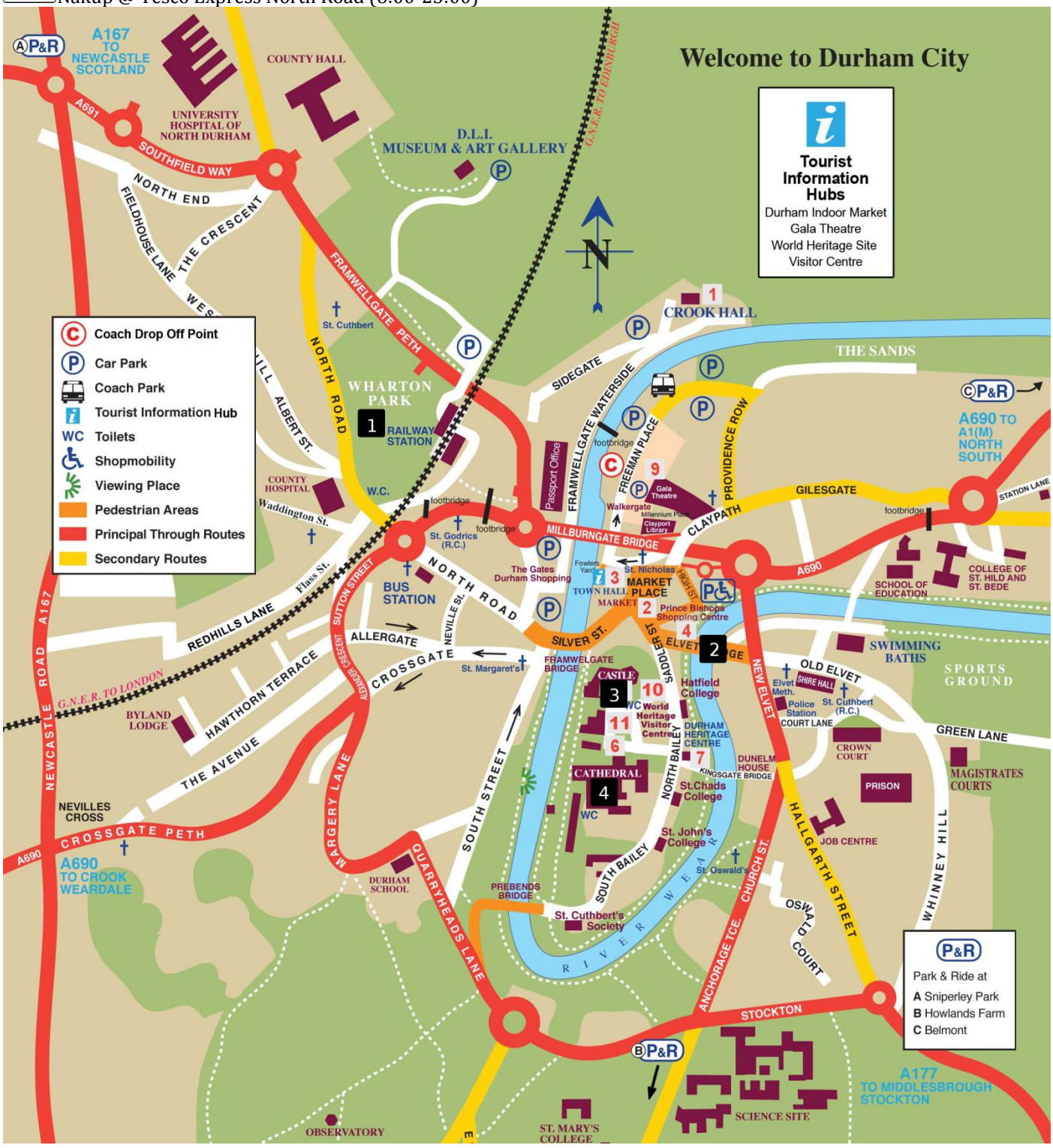

1) Wharton Park

Prohlídku Durhamu začneme krátkou procházkou do parku Wharton, který se nachází v těsné blízkosti nádraží. Měli bychom odtud spatřit durhamskou katedrálu spolu s hradem v celé jejich kráse.

2) Elvet Bridge

Tento most spojuje poloostrov, na němž leží durhamská katedrála, a oblast města zvanou Elvet. Původ slova Elvet pochází z historie, jedná se o archaický výraz pro labuť. Most má celkem deset viditelných pilířů, ze středověkých pramenů však vyplývá, že jich měl mít původně až čtrnáct. Je možné, že zbylé čtyři pilíře se skrývají pod ulicí na jedné

nebo druhé straně. Most byl postaven v roce 1160 z popudu biskupa Hugha de Puiset, který stál za mnoha jinými velkými projekty v severní Británii té doby.

Nákup @ Tesco Metro Market Place (7:00-22:00)

3) Durham Castle

Jedná se o starou normanskou pevnost, která bývala sídlem biskupů z Durhamu. Jeho stavba započala v roce 1072. Až do čtráctého století se hrad také pyšnil největší velkou síní v Evropě. Některé hradní části pocházejí z pozdějšího období, především pozoruhodná Viktoriánská přístavba Anthonyho Salvina. Od roku 1837 v hradu sídlilí University College, první fakulta Durhamské univerzity. Ta se totiž záhy rozrostla a prostory hradu nestačily. Univerzita má tak další koleje a jiné budovy rozptýlené na vlastních pozemcích v celém centru Durhamu.

4) Durham Cathedral

Původně se jednalo o prostý dřevěné kostel, který byl v roce 995 postaven, aby v něm byly uloženy ostatky sv. Cuthberta, který se zasloužil o evangelizaci Northumbrie, a významného benediktinského mnicha - učence Beda Ctihodného. V průběhu následujících dvou staletí byl kostel rozšiřován. V roce 1093 byla zahájena stavba dnešní katedrály. Je potvrzením významu rané benediktinské klášterní komunity a příkladem normanské architektury v Anglii. Použité vertikální prvky jako např. štíhlé pilíře po stránách předznamenaly gotický sloh, který se v té době objevil ve Francii. Naopak vnitřní románské sloupy byly proslulé svou mohutností – jejich obvod je stejný jako jejich výška. Rajský dvůr přilehlého opatství si mimochodem zahrál ve filmu, a to nádvoří Bradavic v Harrym Potterovi.
Hrad i katedrála jsou památkami UNESCO.

Durham	11:17	11:24	11:32	12:21	12:32	a další...	14:47
Newcastle			11:46		12:45		
Newcastle			11:54		12:54		
Edinburgh Waverley	13:04	13:10	13:28	14:12	14:24		16:39
Edinburgh Waverley	13:15	13:30	13:45	**dále každých 15 minut**			
Glasgow Queen Street	14:06	14:19	14:26				

⓫ Program Glasgow (14:30-18:30 provedou nás Láďa a Honza)
Glasgow je město průmysluové, ale také město kultury. Než se však vydáme obdivovat jeho krásy, musíme si vyzvednout jízdenky na pondělí!

ScotRail eticket collection: Your confirmation number is **WGBRFC5L**

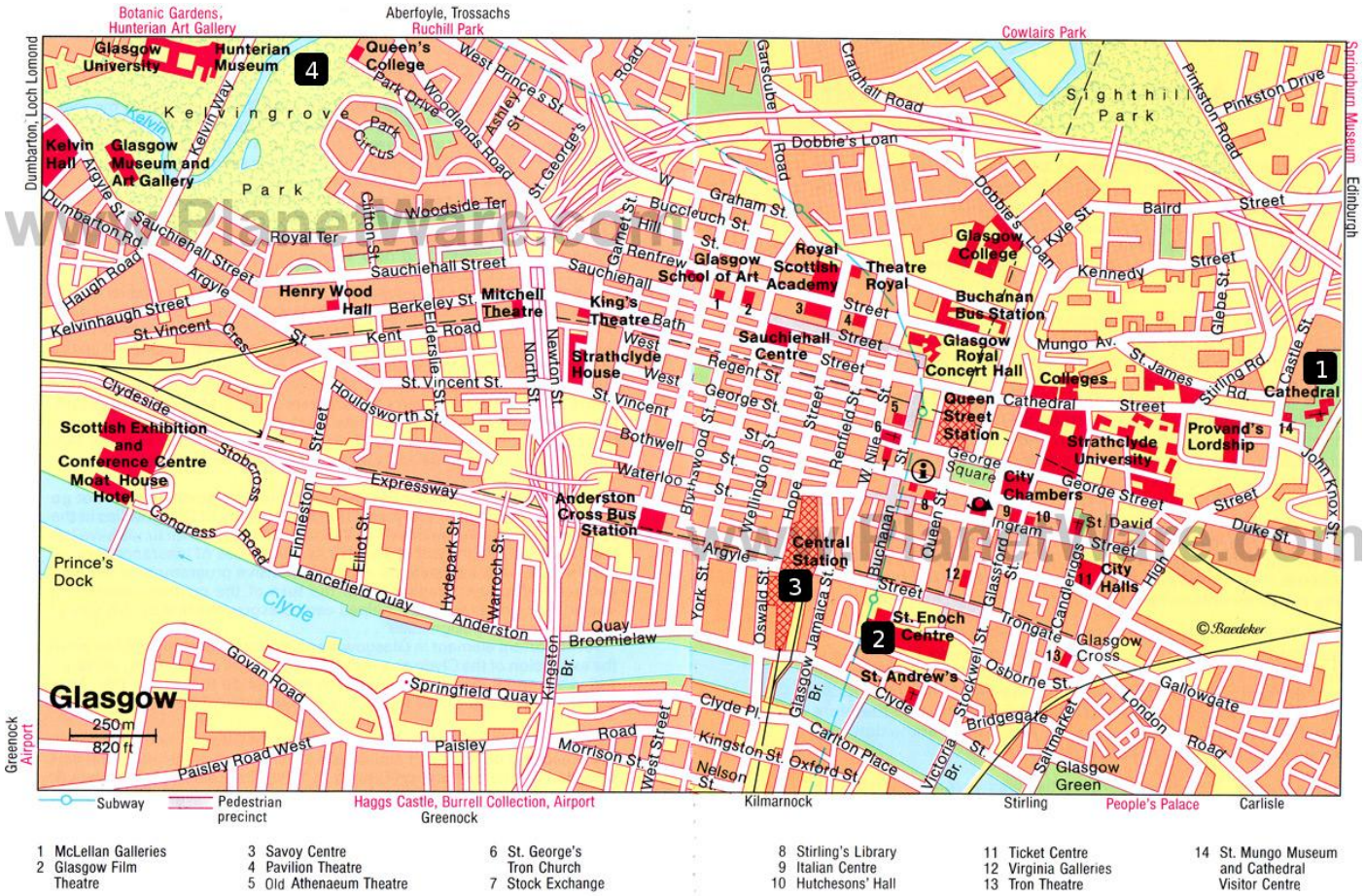

1) St. Mungo's Cathedral & Glasgow Necropolis

Katedrála svatého Munga, která technicky vzato už přes tři století katedrálou není (nesídlí v ní od roku 1690 žádný biskup) je jednou z mála gotických budov ve Skotsku, které bez úhony přežily reformaci a nachází se na nízkém ale

prominentním kopci v centru města. Kolem ní najdeme viktoriánský hřbitov. Od roku 1825 je uprostřed hřbitova socha protestantského reformátora Johna Knoxe.

2) **St. Enoch Shopping Centre**
Budova nákupního centra St. Enoch byla otevřena britskou premiérkou Margaret Thatcherovou v roce 1989 a symbolizuje úspěšný přerod průmyslového města v moderní velkoměsto. Robustní skleněná budova se okamžitě stala terčem kritiky a vyloužila si přezdívku *Glasgovský skleník*, a pravdou je, že stavbě dodnes zůstává primát největší sklem zakryté budovy v Evropě.

3) **Glasgow Central Station**
Jestliže St. Enoch Shopping Centre symbolizuje moderní tvář Glasgow, budova hlavního nádraží symbolizuje éru pozdně viktoriánskou a edvardovskou. Budova nádraží včetně mnoha prvků interiéru a přilehlého hotelu si dodnes uchovala jednotný ráz a přímo dýchá atmosférou počátku 20. století.

4) **Kelvingrove Park & Glasgow University**
Park se rozléhá v okolí řeky Kelvin. Můžeme, ale take nemusíme, v něm najít galerii umění a muzeum. Bude-li hezké počasí (ale tím Glasgow zrovna proslulý není), určitě si v parku rádi odpočineme a pokocháme se pohledem na novogotickou budovu univerzity.

Nákup v Sainsbury's (100 m napravo od vchodu do nádraží Queen Street, 7:00-23:00)

Je třeba nakoupit:

a) večeři do vlaku
b) pití do vlaku
c) jídlo a pití na den a půl

Glasgow Queen Street	18:21	**vlak je poslední, takže ho musíme stihnout!**
Crianlarich	20:08	
Crianlarich	20:17	
Corrour	21:17	

Třetí noc ve stanu

NEDĚLE 5. KVĚTNA 2013

⓬ Glen Nevis (provedou nás Honza a Dominika)
Neděli strávíme pěším pochodem údolím Glen Nevis pod nejvyšší horu Británie a cestou se naučíme popisovat krajinu slovy místního jazyka:

Firth – záliv	Inver – ústí	Lairig – průsmyk
Kyle – úžina	Aber – soutok	Cairn – kamenná mohyla
Ben – hora	Glen – údolí	Loch - jezero

1) **Corrour Station**
Naše cesta započne u nejvýše (408 m) položené a zároveň nejodlehlejší železniční stanice v Británii. Problém při občasných haváriích, které se na této železnici staly, je již zmíněná odlehlost (až 19 km od nejbližších civilizovaných míst). Corrour Station je taktéž často využívána horaly (například námi) díky rychlému přístupu do hor. Dráhu proslavil film Trainspotting, ve kterém je tato lokace vylíčena jako dobré místo ke znásilnění.

2) **Loch Ossion**
První jezero, na které narazíme bude Loch Ossion. Stejně jako Courrour station je vzdálené od civilizace. Voda z něj je odváděna stejnojmennou řekou Ossion.

3) **Loch Treig**
Pokud na své cestě vytrváme, dojdeme až ke smrti, tedy lépe řečeno k *jezeru Smrti*, jak se také Loch Treig překládá. Nečekejte však žádný pátek třináctého. Kromě velké rozlohy jde o poměrně nudnou lokaci.

4) **Glen Nevis**
Údolí Nevis je jedním z nejkrásnějších v celé Británi. Je lemované nejvyššími pohořími Britských ostrovů, hřebenem Mamore z jihu a Ben Nevisem ze severu. Celému údolí vévodí obrovský vodopád zvaný Steall Falls, jenž v jinak tichém prostředí dělá neuvěřitelný hluk!

5) **Water of Nevis**
Tato říčka bude lemovat jeden úsek naší cesty. Přestože nám povětšinu času bude dělat „společnost" pouze podél stezky, nezastaví se ani před občasným výlevem pod naše únavou se chvějící nohy. Proto budeme čas od času nuceni přeskakovat po tzv. *stepping stones*. Přeživší jedinci poté budou mít možnost utopit se při přechodu přes provazový most.
Po zdolání tohoto mostu (pro nadšence) nás bude čekat poslední úsek cesty, ve kterém budeme muset jít částečně podél lesa Nevis Forest a hřbitova Old Grave Yard**.** Patrně se zde střetneme s tamější faunou (skotští kentauři, dvouhlaví vrci atd.). K dobré náladě nepřispěje ani fakt, že přes tato místa budeme patrně putovat v pozdních večerních hodinách.

6) **Ben Nevis**
Taktéž budeme mít možnost zhlédnout nejvyšší horu Skotska a zároveň celého Spojeného království, kterou není žádná jiná než Ben Nevis. Se svou výškou 1344 metrů patří mezi tzv. *munros*, což jsou nejvyšší skotské hory. Kromě zbytků budovy meteorologické observatoře je na vrcholu také památník obětem druhé světové války a primitivní odpočinkový přístřešek pro zbloudilé turisty. Pokud je dobré počasí, je odtud možné dohlédnout do vzdálenosti až 180 km. My si ale výstup necháme na příště.

CORROUR STA
408
Ceann Caol Beinn na Lap
Allt Luib Ruidh
Allt a' Chamabhreac
Sròn na Garbh-bheinne
Allt Feith a' Mhoraire
411 Sròn nan Gall
Garbh 390 Chnapan
Gleann Iolairean
Allt Cam nan Aighean
Creag Ghuanach 621
Creaguaineach Lodge
Stepping Stones
Staoineag
Sròn na Saobhaidhe
Loch na Staoineig
Allt Feith Chiarain
Meall a' 633 Bhainne
An Diollaid
Allt Coire a' Bhric Beag
Tom an Eòin
Cairn
Coir' a' Bhric Beag
Sròn an Lagain Ghairbh
Cairn 909 Leum Uilleim
849
Creag Nodha
Allt Bheithe
Allt an Lagain
876 Beinn a' Bhric
Coir' a' Bhric Mòr
Allt Coire a' B
Leac nan Carn
Loch Chiarain
Bothy
Allt an Ruadha Dheirg
Beinn na Cloiche 646
Allt Gleann na Giubhsachan
Gleann na Giubhsachan
Ceann Caol na Glas-bheinne
Lochan a' Chuirn Dheirg
Lochan Tom Ailein
Carn Dearg 656
Beinn 533 nan Each
Meannanach
Allt Dubh
Allt Feith a' Ghiaraman
Waterfalls
Allt Feith a' Chiarain
Allt an Ruadha Dheirg
Allt an Lagain
Allt Bheithe
Allt Coire a' B
Allt Dubh
Allt Feith a' Mhoraire
Allt Cam nan Aighean
Allt Gleann na Giubhsachan
Allt Feith a' Chiarain
Allt an Ruadha Dheirg
Loch Chiarain
Lochan Tom Ailein
Lochan a' Chuirn Dheirg
Loch na Staoineig
Waterfalls
Allt Dubh
Abhainn Rath
68
67
66
65
64
63

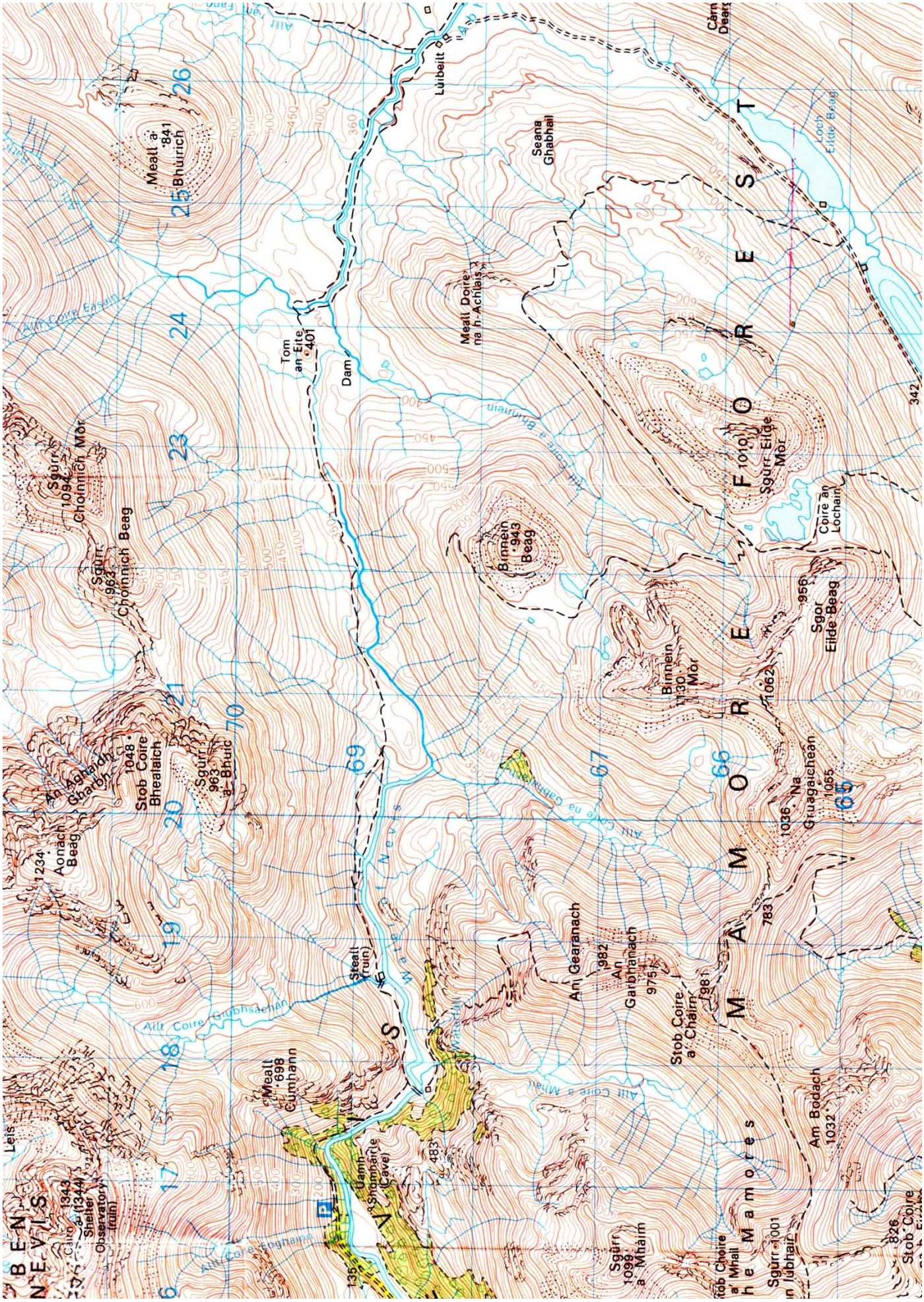

Meall a' Bhuirich
841
Lùibeilt
Seana Ghabhail
Meall Doire na h-Achlais
Tom an Eite
401
Dam
Sgurr Choinnich Mòr
1094
Sgurr Choinnich Beag
963
Binnein Beag
943
Sgurr Eilde Mòr
1010
Coire an Lochain
Sgor Eilde Beag
956
Binnein Mòr
1130
1062
An Aghaidh Gharbh
1048
Stob Coire Bhealaich
Sgurr a' Bhuic
963
Aonach Beag
1234
Na Gruagaichean
1036
1055
Steall (ruin)
Allt Coire Giubhsachan
Meall Cumhann
698
An Gearanach
982
An Garbhanach
975
Stob Coire a' Chairn
981
783
Am Bodach
1032
Uamh Shomhairle (Cave)
483
Sgurr a' Mhaim
1099
Sgurr
1001
Stob Coire a' Mhail
Stob Coire
Leis
Shelter Observatory (ruin)
1343
(1344)
Allt Coire Eoghainn
Allt Coire a' Mhail
Allt Coire na Gabhaich
Allt Coire a' Bhinnein
Allt Coire Easain
Loch Eilde Beag
Carn Dearg
342
M A M O R E F O R E S T
B E N N E V I S

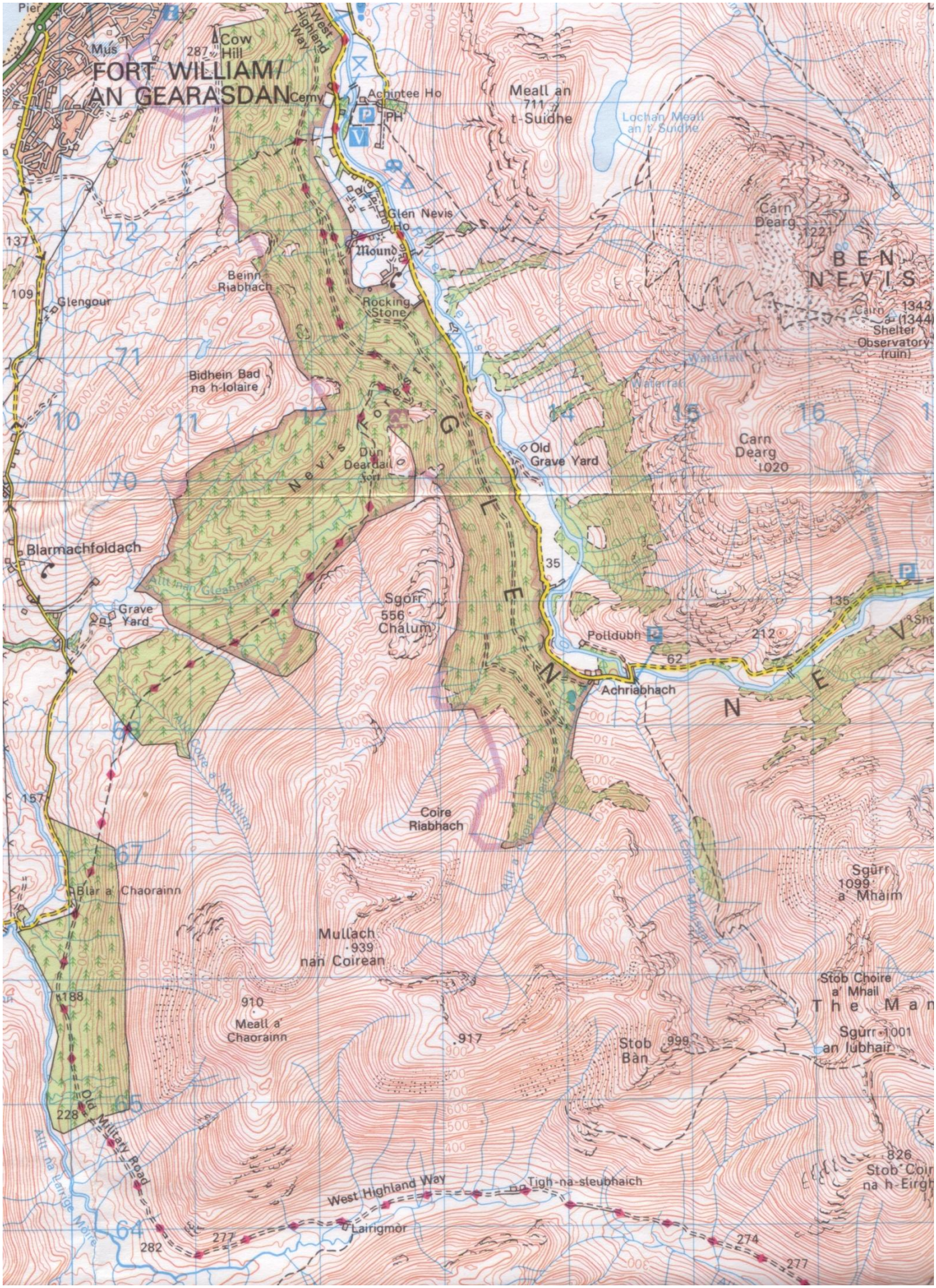

Ubytování: Ben Nevis Inn Bunkhouse

V pondělí se vydáme vlakem, lodí a autobusem na největší skotský ostrov Skye.

Nákup potravin @ Tesco Metro Fort William (07:00-21:00) nebo Morrison's (08:00-20:00)

Je třeba nakoupit:

a) snídani, oběd a večeři na cestu
b) pití na cestu
c) jídlo a pití na den a půl

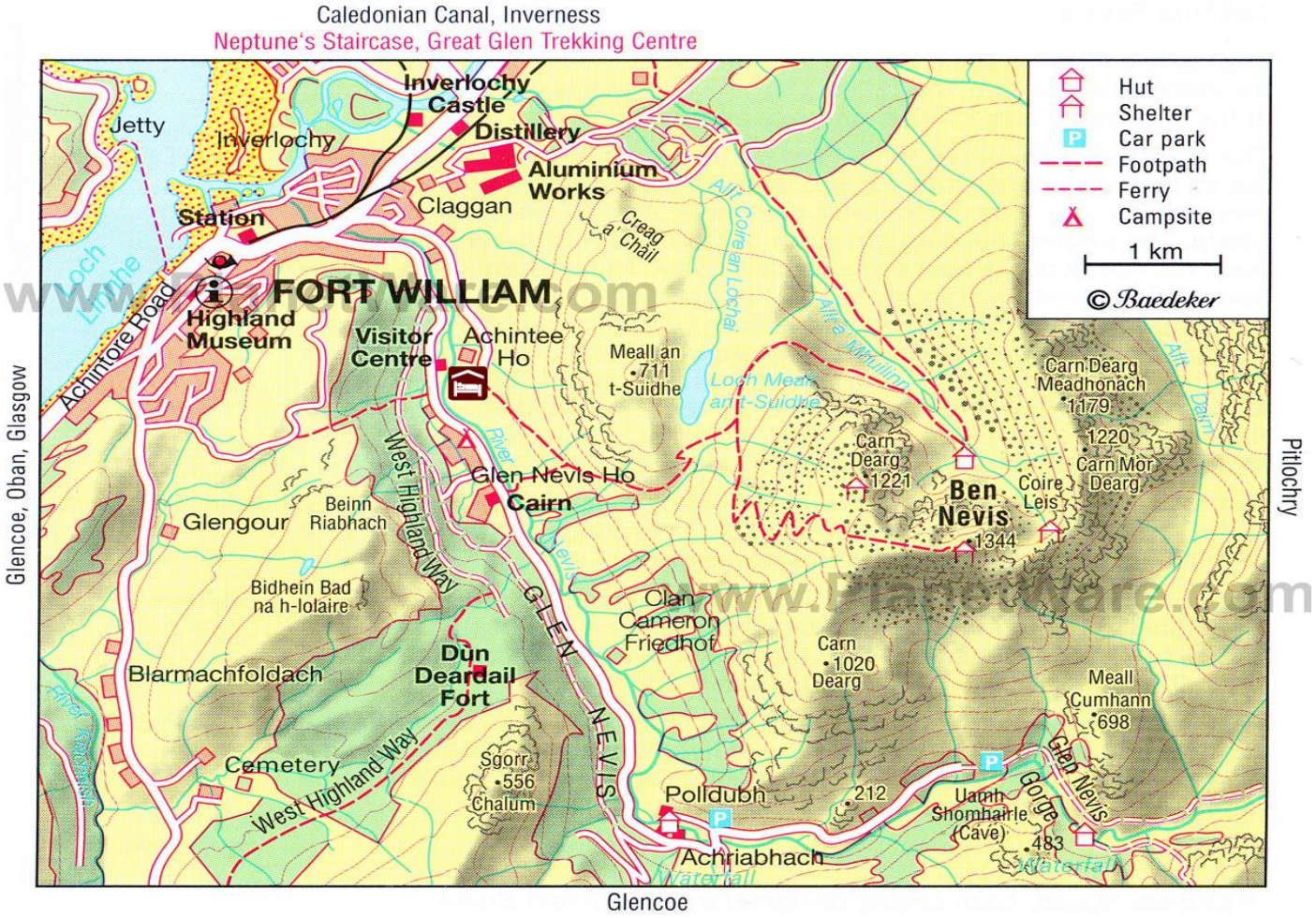

Fort William	08:30	**jízdenky a místenky platí jen na vlak vlevo**					12:48
Mallaig	09:54						14:10
Mallaig	10:55	12:20	13:55	15:20	16:40	18:00	**£ 4.50**
Armadale	11:25	12:50	14:25	15:50	17:10	18:30	
Ardvasar Newton Bank	14:19	16:26	17:00				09:25
Broadford Post Office	14:46	17:01	17:27				
Broadford Hospital Road End	15:30						
Broadford Post Office		16:35	19:40	21:00			
Kilmarie Post Box	16:01						
Elgol Pier	16:11						
Sligachan		17:00	20:05	21:25			10:27

⓭ Cesta k ostrovům aneb Po stopách Harry Pottera (provede nás Dan)

1) Kaledonský kanál

Kaledonský kanál je nejdelším vodním kanálem ve Skotsku a spojuje Severní moře na východě a Atlantický oceán na západě. Délka celého kanálu je 96 kilometrů a prochází z Inverness do jezera Loch Ness, dál do jezera Loch Oich a přes další jezero Loch Lochy ústí nedaleko města Fort William do Atlantského oceánu. Kanál je v provozu od roku 1822, kdy jej dokončil Thomas Telford. Překonání výškového rozdílu (celkem 20 metrů) je na kanále vyřešeno systémem zdymadel, kterých je zde po celé délce celkem 29.

2) Glenfinnan Viaduct

Tento zajímavě tvarovaný viadukt se nesmazatelně zapsal do historie coby most, přes který jezdí každoročně mladí čarodějové do Bradavic a zase zpět do svých domovů. Ano, právě zde se Harry poprvé setkal s divotvornými Bertíkovými fazolkami tisíckrát jinak a právě zde podnikl mladý Potter ztřeštěnou jízdu/let v létajícím autě. Tento most svým zdáním klame, je totiž zhotoven z betonu, což nás vede k údivu zejména proto, že most byl postaven

již na přelomu 18. a 19. století. Jedná se o jeden z mála takto velkých projektů, na kterém nebylo využito žádných přídavných konstrukcí pro zpevnění. Viadukt se skládá z 21 oblouků, každý ve vzdálenosti 15 m a v maximální výšce 30 m. Z jeho vršku budeme mít výjimečný výhled na jezero Shiel.

3) Glenfinnan Monument

Glenfinnan Monument byl postaven roku 1815 Thomasem Telfordem na památku prince Charlese Edwarda Stuarta (nazývaného též „Bonnie Prince Charlie"), který se zde v roce 1745 (na začátku jakobitského povstání) setkal se svými příznivci. Na vrcholu památníku však stojí neznámý Highlander v kiltu.

4) Loch Eilt

Loch Eilt je podlouhlé jezero s mnoha pohlednými ostrůvky porostlými skupinami borovic kaledonských, které odděluje oblast Morar na severu od jezera a Moidart na jihu. Díky své malebnosti bylo panorama jezera a okolních hor využito v mnoha filmech, například Local Hero a dvou dílech Harryho Pottera.

5) Arisaig

Arisaig je pobřežní městečko s bohatou historií. V roce 1746 právě odsud odplouval Bonnie Prince Charlie do Francie po krachu jakobitského povstání. Během druhé světové války bylo okolí Arisaigu využíváno velitelstvím zvláštních operací pro výcvik agentů určených k výsadkům v okupované Evropě – od roku 2009 zdobí obec památník českým a slovenským vojákům z těchto misí. Za zmínku ale stojí i místní nádraží, které je nejzápadnější železniční stanicí na Britských ostrovech.

Třetí noc ve stanu

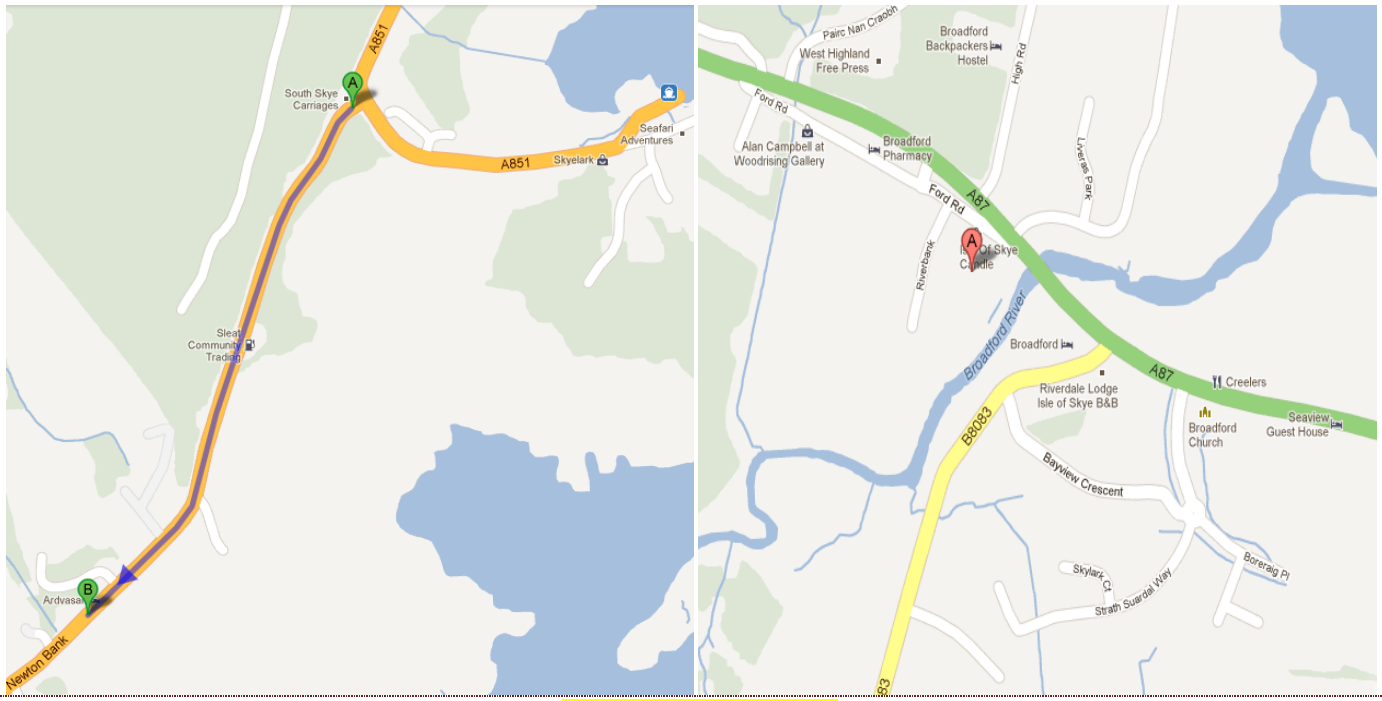

ÚTERÝ 7. KVĚTNA 2013

Úterý strávíme v horách ostrova Skye, nejsevernějšího a největšího ostrova souostroví Vnitřní Hebridy, jehož kméno ve skotské gaelštině (Sgiath) znamená okřídlený. Na ostrově je něco málo pod 10 000 stálých obyvatel, ale během roku přijíždí množství turistů. Od roku 1995 spojuje ostrov s pevninou most a ze správního střediska Portree jezdí pravidelné autobusové linky do Inverness a Glasgow. Kromě výroby whisky je ostrov proslulý především přírodními krásami: rozeklanými útesy, vysokými horami a nekonečnými pustými vřesovišti. Spatřit zde můžeme tuleně, mořské orly, vydry nebo jeleny.

⓮ Cuillin Hills and Loch Coruisk (provedou nás Láďa a Dominika)

1) Cuillin Hills

Cuillin Hills je název horského pásma na jihozápadě ostrova Skye, nebo lépe řečeno dvou horských pásem, která sice vznikala ve stejném období, avšak zatímco jižnější Red Cullins se vyvrásnily, severněji položené Black Cuillins vznikly výronem magmatu na mořském dně. V důsledku odlišnosti obou procesů jsou Red Cuillins tvořeny převážně světlou žulou a Black Cuillins tmavým gabrem. Oblé vrcholky Red Cuillins pak dnes vytvářejí působivý tvarový a barevný kontrast k rozeklanými Black Cuillins, připomínajícími spíše Rocky Mountains nebo Alpy. Nejvyšší bod obou pásem je Sgùrr Alasdair a měří 992m.

2) Loch Coruisk

Loch Coruisk (ve skotské gaelštině *Coire Uisg* = *kotlík vod*) je sladkovodní jezero obklopené ze tří stran vrcholky Cuillin Hills. V minulosti ho navštívili slavní literáti (např. Alfred Tennyson, Walter Scott) a jeho dramatickou scenérii zachytili i mnozí význační malíři (např. William Turner).

Čtvrtá noc ve stanu

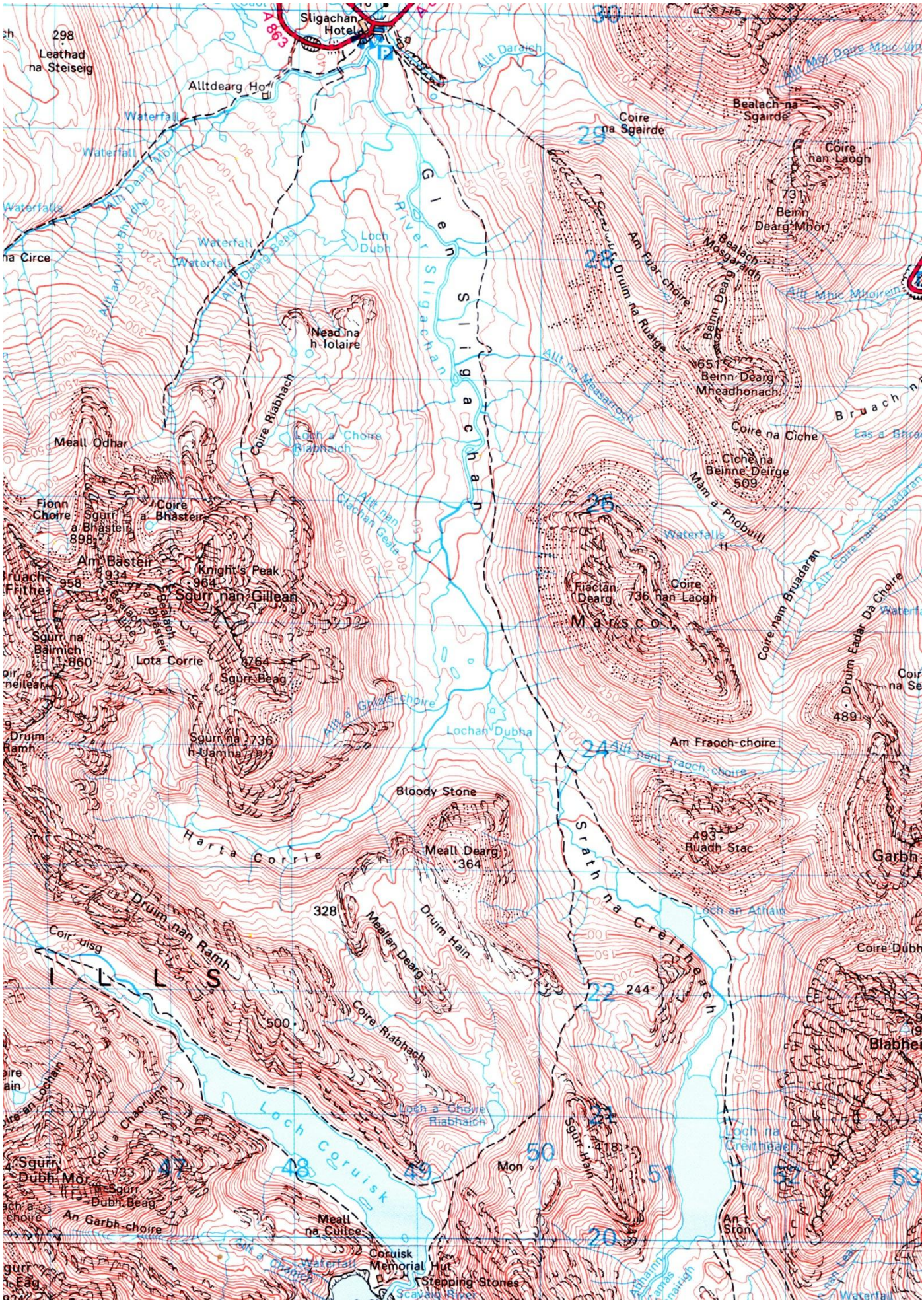
Sligachan Hotel
A 863
Leathad na Steiseig
Alltdearg Ho
Waterfall
Waterfalls
Alltdearg Mhor
Alltdearg Beag
Allt an Uchd Bhuidhe
Allt Daraich
Coire na Sgairde
Bealach na Sgairde
Coire nan Laogh
Beinn Dearg Mhor
Bealach Mosgaraidh
Beinn Dearg
Am Fuar-choire
Druim na Ruaige
Allt Mhic Mhoirein
Glen Sligachan
River Sligachan
Loch Dubh
Nead na h-Iolaire
Coire Riabhach
Loch a' Choire Riabhaich
Allt na Measarroch
Beinn Dearg Mheadhonach
Coire na Ciche
Ciche na Beinne Deirge
Mam a' Phobuill
Meall Odhar
Fionn Choire
Sgurr a' Bhasteir
Coire a' Bhasteir
Am Basteir
Knight's Peak
Sgurr nan Gillean
Sgurr na Bairnich
Lota Corrie
Sgurr Beag
Sgurr na h-Uamha
Allt nan Clachan Geala
Fiaclan Dearg
Coire nan Laogh
Marsco
Coire nam Bruadaran
Druim Eadar Da Choire
Allt a' Ghlais-choire
Lochan Dubha
Am Fraoch-choire
Allt nam Fraoch-choire
Bloody Stone
Harta Corrie
Meall Dearg
Druim Hain
Meallan Dearg
Druim nan Ramh
Srath na Creitheach
Ruadh Stac
Loch an Athain
Coire Dubh
Coir' uisg
Coire Riabhach
Loch Coruisk
Loch a' Choire Riabhaich
Loch na Creitheach
Sgurr Dubh Mor
Sgurr Dubh Beag
An Garbh-choire
Meall na Cuilce
Coruisk Memorial Hut
Stepping Stones
Mon
Sgurr Hain
An t-Sron
Garbh
Blabhein
I L L S

Bloody Stone
Meall Dearg
364
328
Meallan Dearg
Druim Hain
Coire Riabhach
Srath na Creitheach
493
Ruadh Stac
Garbh-bheinn
806
Sgurr nan Each
623
Coire Dubh
Choire a'Caise
Blabheinn
928
(929)
Coire Uaigneich
An Stac
528
Loch na Creitheach
Loch a' Choire Riabhaich
Sgurr Hain
418
Mon
Meall na Cuilce
Coruisk Memorial Hut
Stepping Stones
Scavaig River
Loch na Cuilce
Loch nan Leachd
Sgurr na Stri
497
The Bad Step
Sgeir Dorcha
Eilean Reamhar
Camasunary
Waterfall
Camas Fhionnairigh
Rubha Bàn
Rubha a' Gheodha Bhuidhe
Rubha na h-Airigh Bàine
Am Màm
Shielings
Stone Circle (rems of)
Beinn Leacach
272
Glen Scaladal
Cladach a' Ghlinne
LOCH SCAVAIG
Ben Meabost
345
Carn Mor
277
Ben Cleat
Reservoir
B8083
MS
105
118
Bidein an Fhithich
148
121
Elgol
Port na Cullaidh
Sch
Jetty
PC
122
118
Slat Bheinn
Strathaird Ho
Kirkibost
Kilmarie
Graveyard
MS
Cemy
134
Drinan
Dun Liath (rems of)
Tomb
Abhainn Cille Mhaire
Abhainn nan Leac
Waterfall
Abhainn Camas Fhionnairigh
Loch an Athain
Loch na Choire
Allt Port na Cullaidh
Allt na Dubaiche
Waterfalls
Allt Aigeinn
Bealach na Beiste
702
22
24
50
51
52
53
54
55
20
19
17
15
14
48
49
Coruisk

Ve středu se vydáme zpět na pevninu, do "hlavního města skotské Vysočiny" Inverness.

	917	
Sligachan	09:25	
Inverness Bus Station	12:16	

Cestou do Inverness projedeme podél jezera Ness, které je nejhlubší (230 m) a druhé největší (po Loch Lomond) ve Skotsku. Hlavním přítokem jezera je řeka Oich přitékající z Loch Oich a odtokem je řeka Ness ústící do moře v Inverness (*inver* = ústí). Dnes je jezero díky napojení na obě řeky součástí Kaledonského kanálu. Nejvíce jezero proslavila "Lochnesska", údajný plesiosauropoidní tvor, o němž máme zmínky již ze 6. století a jenž byl již mnohokrát údajně vyfotografován a nafilmován. Autenticita takových záznamů však zůstává sporná.

⓯ Inverness

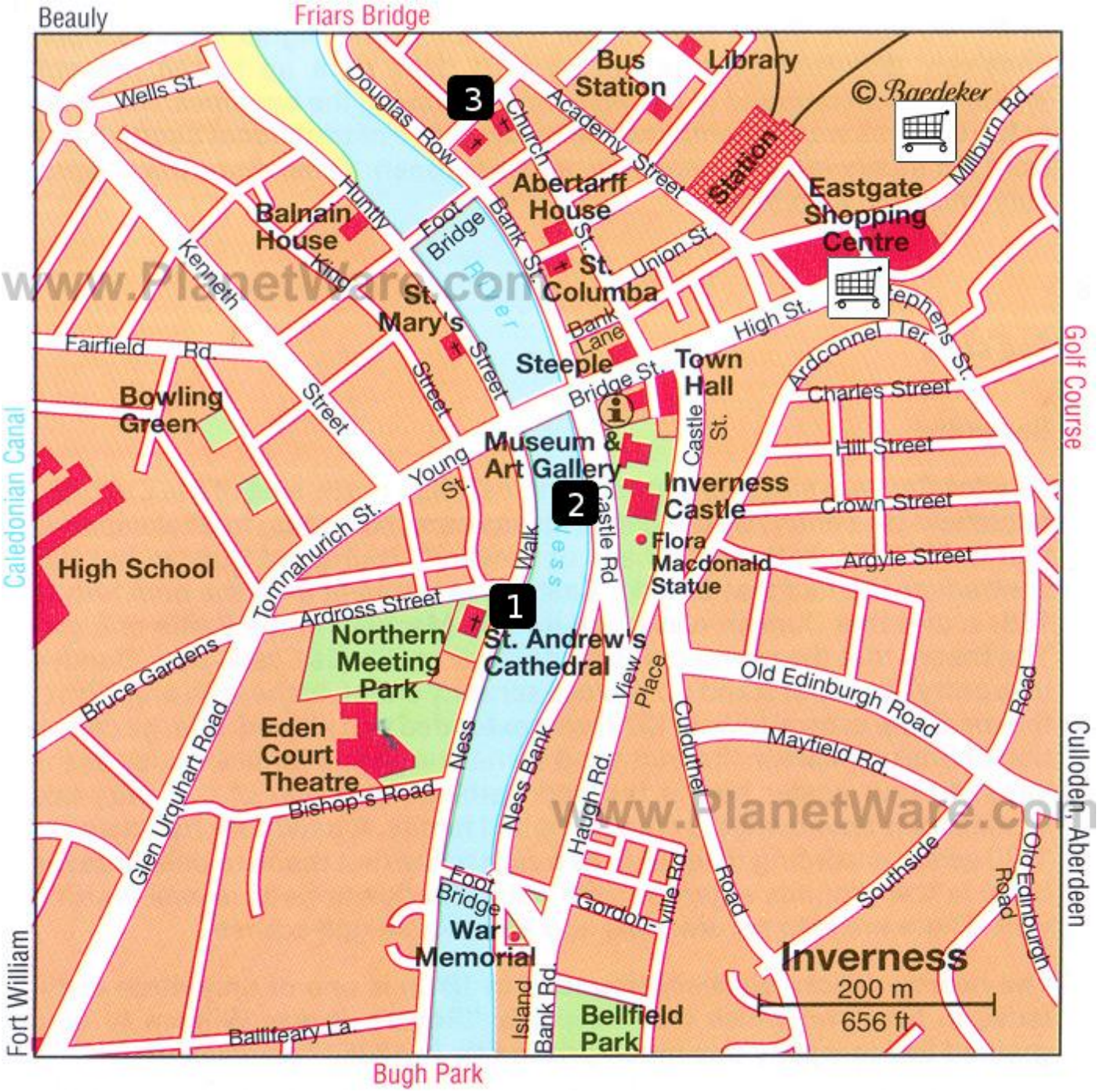

Kromě zaslouženého odpočinku a nákupů potravin a nutného vybavení nás v Inverness čekají i zajímavé historické památky:

1) **St. Andrew's Cathedral**
Katedrála Skotské episkopální církve je sídlem biskupa Moray, Rossu a Caithness. Byla postavena vletech 1866-1869 podle plánů Alexandera Rosse. V původním plánu byla zahrnuta také stavba dvou obřích věží, které však nemohly být pro nedostatek financí realizovány.

2) **Inverness Castle**
Základ hradu byl vystavěn v 11. století králem Maél Coluimem III. (Malcolmem) Skotským. Od té doby byl mnohokrát poničen a znovu opraven či přestavěn. Největší období slávy hrad zažil za vlády skotské královny Marie I., kdy byl jejím sídlem. Marie však hrad musela nejprve sama, protože ji správce hradu z rodu Gordon odmítl vpustit dobrovolně. Později hrad už jen pomalu chátral a během jakobitského povstání byl téměř zcela zničen. Roku 1836 byl postaven podle plánů Williama Burna hrad nový, který dnes slouží jako sídlo šerifského soudu a je veřejnosti nepřístupný.

3) **Old High St Stephen's Church**
Farní kostel skotské církve založený v 18. století na místě, kde bylo svaté místo či kostle nepřetržitě již od 8. století, tedy počátků místního křesťanství. Nachází se zde ceněné varhany otce Willise. Kostel sv. Štěpána je dceřiným kostelem, založeným v roce 1897.

nákup @ EastGate Shopping Centre (M&S, KFC atd.) nebo Morrison's

	32	
Inverness Bus Station	17:10	
Aviemore Rail Station	18:10	

Cestou do Aviemore si všimneme rozsáhlého vřesoviště Culloden Moor, kde se 16. 4. 1746 udála poslední bitva na britské půdě, a to mezi britskou armádou, vedenou Williamem Augustem, a jakobitskou armádou, vedenou Karlem Edwardem Stuartem,"švarným princem Karlíkem", posledním Stuartovcem. Skotští jakubité usilovali o znovudosazení Stuartovců na trůn po sesazení Jakuba II., neboť byli, stejně jako Skotové, katolíci. Došlo ke krátké potyčce, srovnatelné s českou Bílou horou, v níž byli špatně vyzbrojení jakobité rozdrceni, Skotsko bylo neoddělitelně přidruženo k Anglii a Skotové přišli o většinu svých klanových privilegií. Karel byl nucen uprchnout z Británie, aby si zachránili holý život, a zbytek života strávil v exilu.

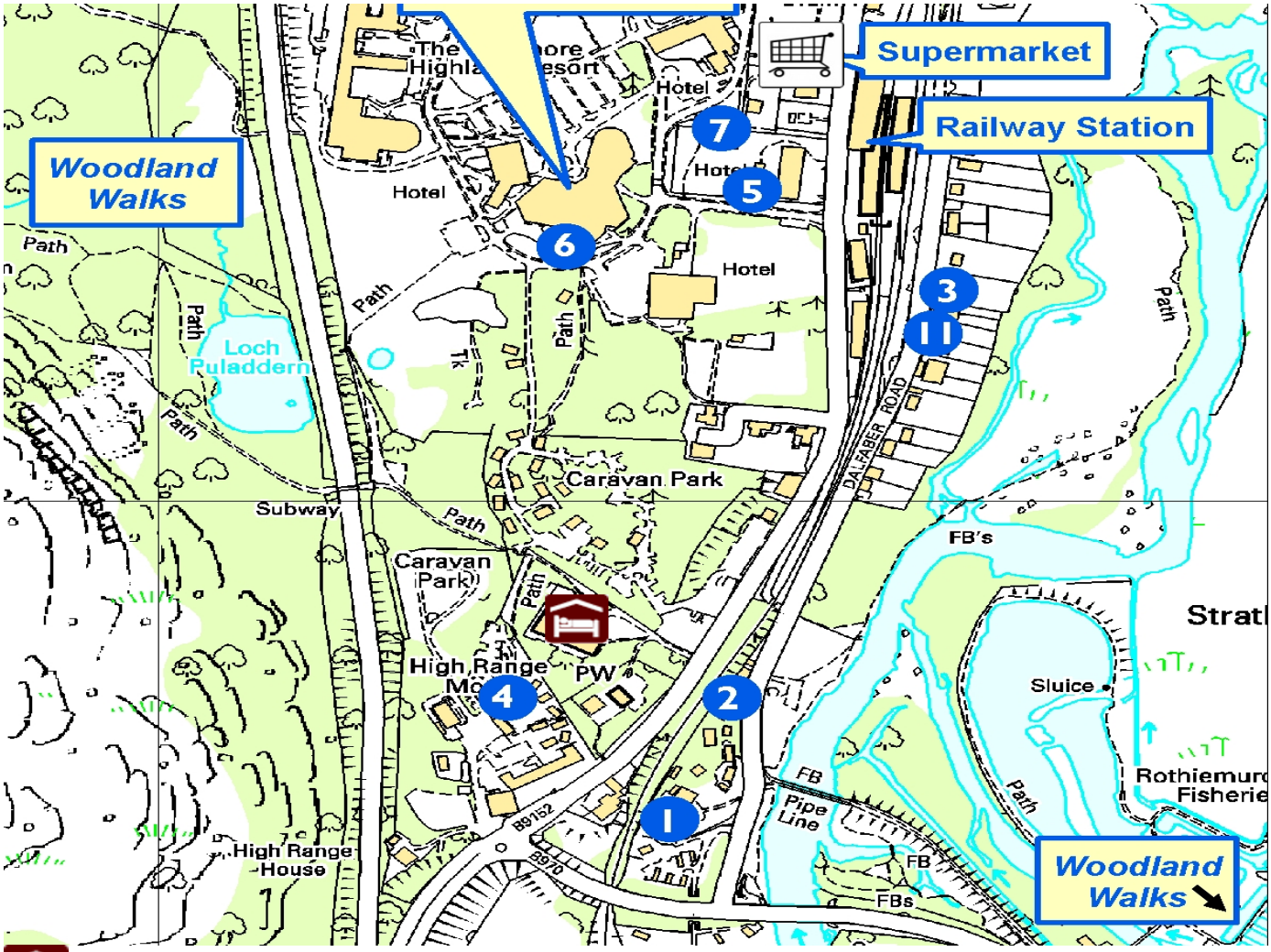

Ubytování: SYHA Aviemore

Nákup v Tesco Express Aviemore (7:00-22:00, click and collect clothing 8:00-20:00)

Je třeba nakoupit:

a) večeři
b) snídani
c) jídlo a pití na den a půl

	31	31	31				
Aviemore Rail Station	07:20	09:25	10:25	dále každou hodinu			
Glenmore	07:36	09:41	10:41				
Cairngorm Car Park	07:49	09:54	10:54				

⓰ Do Glen Luibeg (provede nás Honza)

1) Funicular railway - pro všechny milovníky a milovnice kol, koleček, rzi a železa

Kdyby se Potter neprohánět po viaductu v Glenfinnanu, dal by určitě přednost tomuto skvostnému způsobu dopravy. Pravděpodobně by se však nedostal ze ski centra (počátek naší cesty) do Bradavic, ale do Ptarmiganu (který je podstatně blíž), kde by si mohl dáchnout a vychutnat si skvělý pohled na scenérii. My se ovšem přemístíme (pěšky), poněvadž za lanovku je nám líto peněz**.**

2) **Cairn Gorm**

Poté co přejdeme kolem Ptarmiganu, dostaneme se na horu Cairn Gorm neboli Green Hill, šestou nejvyšší horou v UK. Cairn Gorms se taktéž někdy říká celému pohoří (známému také jako The Red Hills), kterému zmíněná hora s cca 1245 m dominuje. V listopadu roku 1971 se zde udála jedna z nejhorších horských katastrof v UK, při které zahynuli tři instruktoři a pět žáků z Edinburku.

3) **Ben Macdui**

Pokud nás nezastihne stejný osud, měli bychom vzápětí vstanout před opravdovým velikánem (a tím nemyslím sebe). Ben Macdui je po Ben Nevisu druhou nejvyšší horou UK, díky čemuž je i nejvyšší horou pohoří Cairn Gorms. Se svými 1309 m byla v 19. století (díky nepřesnosti map) dlouho považována za nejvyšší horu Skotska. Teprve později se na tento omyl přišlo a místní se chystali vybudovat mohylu, díky které by vrchol Ben Macdui předčil Ben Nevis.

4) **Loch Etchachan**

Prvním jezerem, které navštívíme bude jezero Loch Etchachan, které je zároveň nejvýše položeným jezerem v UK (930 m nad mořskou hladinou). Pokud se mé zdroje nepletou, mělo by jít o značně odlehlé místo, velmi vzdálené od moderní civilizace.

5) **Loch Avon**

Loch Avon (známé spíše jako Loch A´an) je obestoupené ze tří stran horami, avšak jižní strana zůstává otevřená, díky čemuž toto jezero poskytuje odtok řece Avon.

6) **Derry Cairngorm**

Další horou, kterou ale tentokrát pouze obejdeme, se nazývá Derry Cairgorm neboli také Blue Cairn of Derry. Spolu s Ben Macdui patří k již zmíněným Red Hills. Jméno bylo několikrát přeměněno. Z původního An Carn Gorm na Carn Gorm an Doire, ale kvůli přílišné podobě s horou Cairn Gorm dostala hora nynější název.

Pátá noc ve stanu

⓱ Přes Lairig Ghru do Aviemoru (provede nás Honza)

1) **Glen Luibeg**

Poté co si dostatečně odpočineme ve stínu borovic kaledonských, které v místních horách zbyly z původního pralesa, vydáme se vstříc novým zážitkům údolím jménem Glen Luibeg. Stará překrásná stezka nás povede vede podél říčky Luibeg Burn, ale obě se po cca dvou kilometrech (mezi horami Coire na Poitel a Carn a´Mhaim) stočí mimo náš cíl do naprosté pustiny. Vzhledem k tomu, že vás budu ten den provázet já se svým orientačním smyslem, je velice pravděpodobné, že tato dosud málo navštěvovaná místa uvidíme.

2) **The Devil´s Point**

Poté co (snad) odbočíme z Glen Luibeg do Lairig Ghru, dostaneme se k hoře s překrásným názvem The Devil´s Point a ještě krásnějším původním skotským názvem Bod an Deamhain, což v překladu znamená Ďáblův penis. Toto neobvyklé přejmenování má svůj historický původ. Když tuto oblast navštívila královna Viktorie, zeptala se svého průvodce na název tohoto přírodního útvaru. Nervozní průvodce raději zvolil eufemický překlad The Devil´s Point, který se také později vžil. Hora měří 1004 m a svým tvarem připomíná spíše ženské ňadro než penis, přesto (proto?, pozn. JD) se však zajisté jedná o přírodní památku hodnou naší pozornosti.

3) **Lairig Ghru**

Velkou většinu naší cesty ujdeme průsmykem s názvem Lairig Ghru. Kromě značně neupravených úseků budeme nuceni překonávat po kamenech (stepping stones) řeku Dee, která odvádí veškerou vodu ze svahů, a tudíž má pro celý kraj nezanedbatelnou funkci. Kraji podél svých břehů až k ústí do moře v Aberdeenu dala i jméno – Deeside.

4) **Rothiemurchus Forest**

Poslední úsek cesty půjdeme přes Rothiemurchus Forest. Jak již název praví, jedná se o hustý les, což bude pro některé vítaná změna. Zvláště biologové (zejména Lukáš Kopřiva) si jistě přijdou na své, neboť tamější fauna i flora jsou velmi bohaté. Taktéž všichni ostatní si tu jistě přijdou na své (zejména Dan Sýkora, pro kterého je tu jeden speciální exemplář - European Crested Tit).

Nákup @ Tesco Express Aviemore (7:00-22:00)

Šestá noc ve stanu

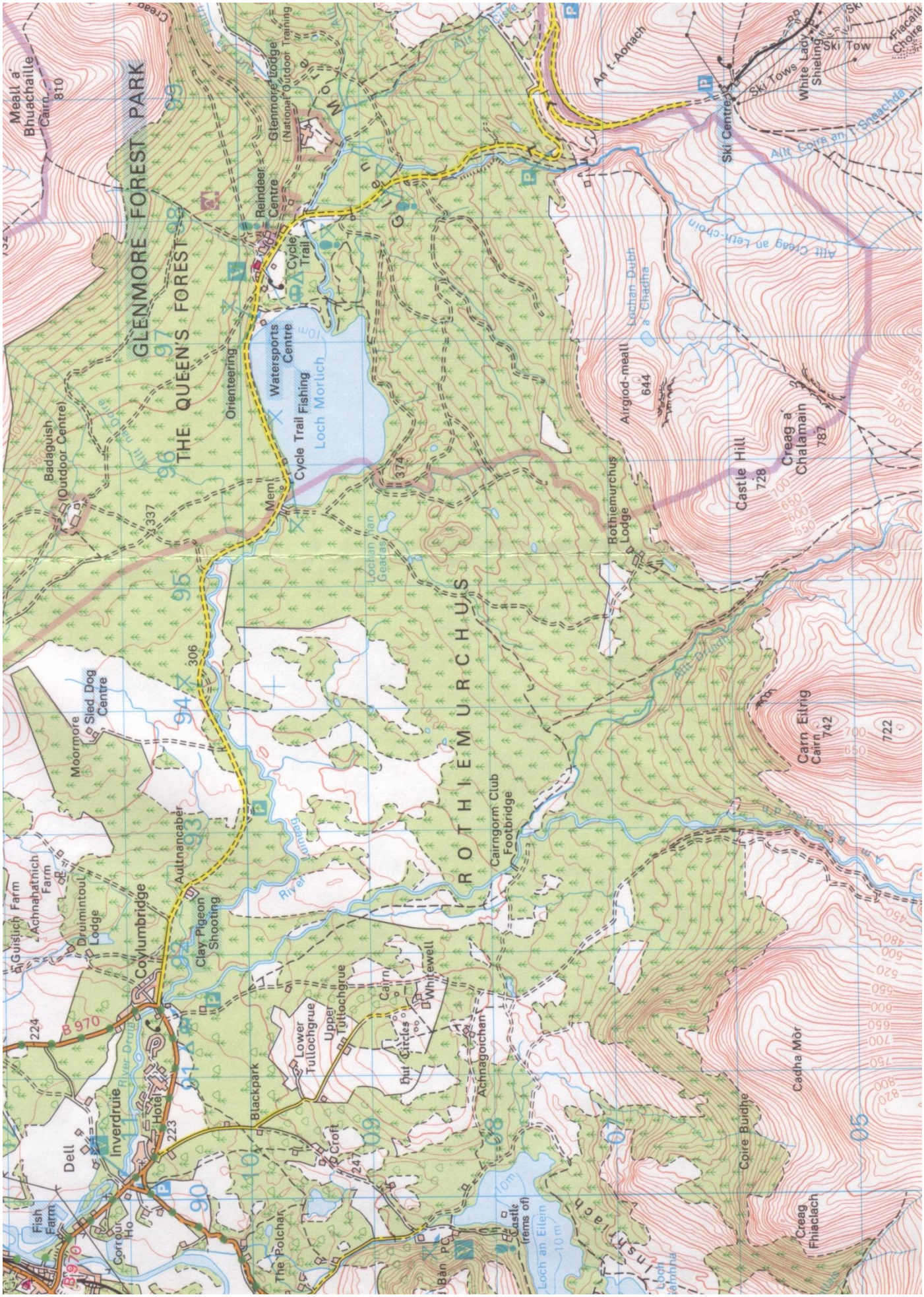

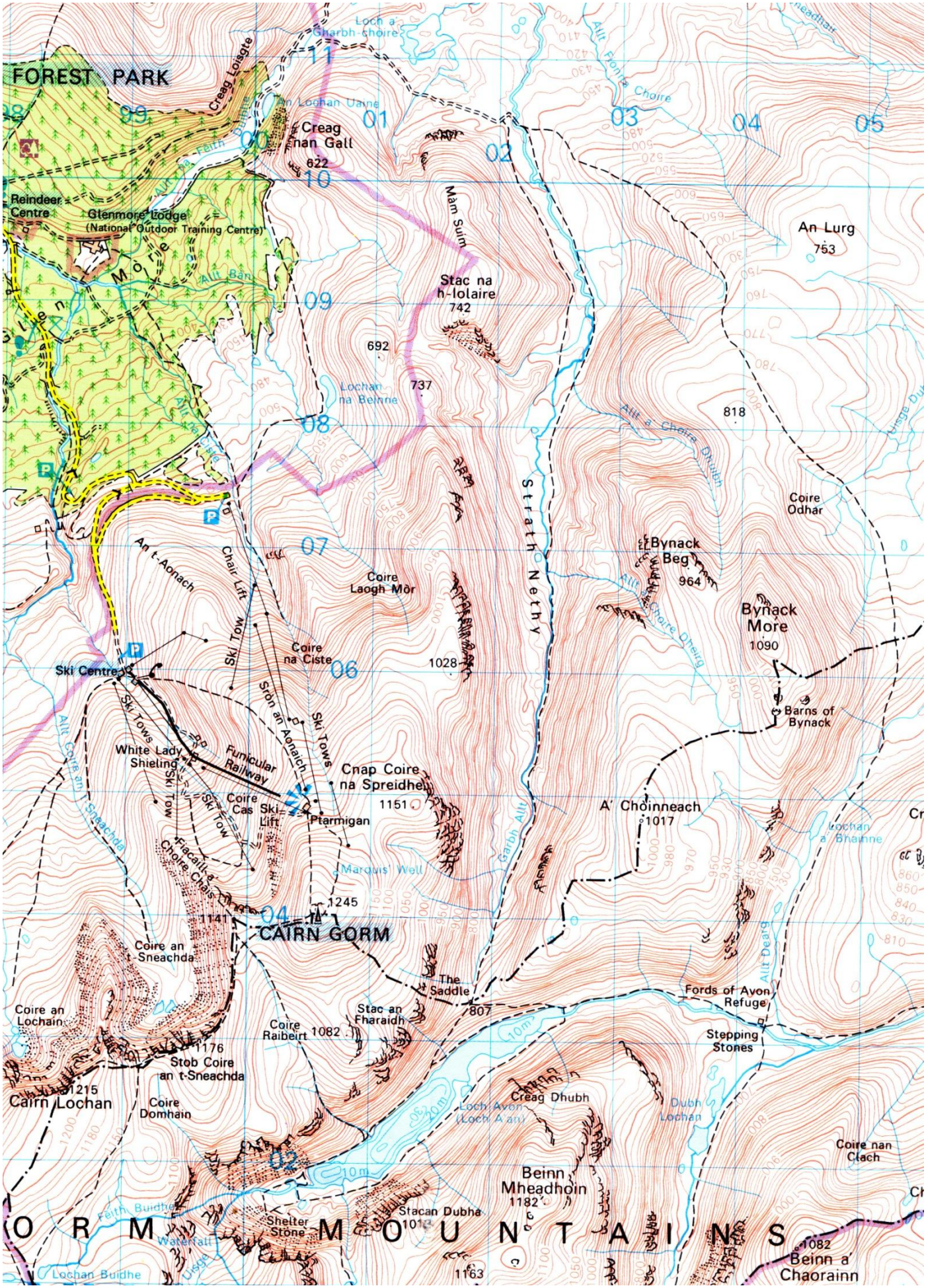
FOREST PARK
Creag Loisgte
Loch a' Gharbh-choire
An Lochan Uaine
Creag nan Gall
622
Reindeer Centre
Glenmore Lodge
(National Outdoor Training Centre)
Glen Mòre
Allt Bàn
Màm Suim
Stac na h-Iolaire
742
692
737
Lochan na Beinne
An Lurg
753
818
Allt a' Choire Dhuibh
Coire Odhar
Strath Nethy
Bynack Beg
964
Bynack More
1090
Allt a' Choire Dheirg
Barns of Bynack
An t-Aonach
Chair Lift
Coire Laogh Mòr
Ski Tow
Coire na Ciste
1028
Ski Centre
Sròn an Aonaich
Ski Tows
White Lady Shieling
Funicular Railway
Cnap Coire na Spreidhe
1151
Coire Cas Ski Lift
Ptarmigan
A' Choinneach
1017
Lochan a' Bhainne
Allt Coire an Sneachda
Fiacaill a' Choire Chais
Marquis' Well
Garbh Allt
1245
1141
CAIRN GORM
Coire an t-Sneachda
The Saddle
807
Fords of Avon Refuge
Stepping Stones
Allt Dearg
Coire an Lochain
Stac an Fharaidh
Coire Raibeirt
1082
1176
Stob Coire an t-Sneachda
1215
Cairn Lochan
Coire Domhain
Creag Dhubh
Loch Avon (Loch A'an)
Dubh Lochan
Coire nan Clach
Beinn Mheadhoin
1182
Shelter Stone
Stacan Dubha
1012
Feith Buidhe
Waterfall
Lochan Buidhe
1163
1082
Beinn a' Chaorainn
O R M M O U N T A I N S

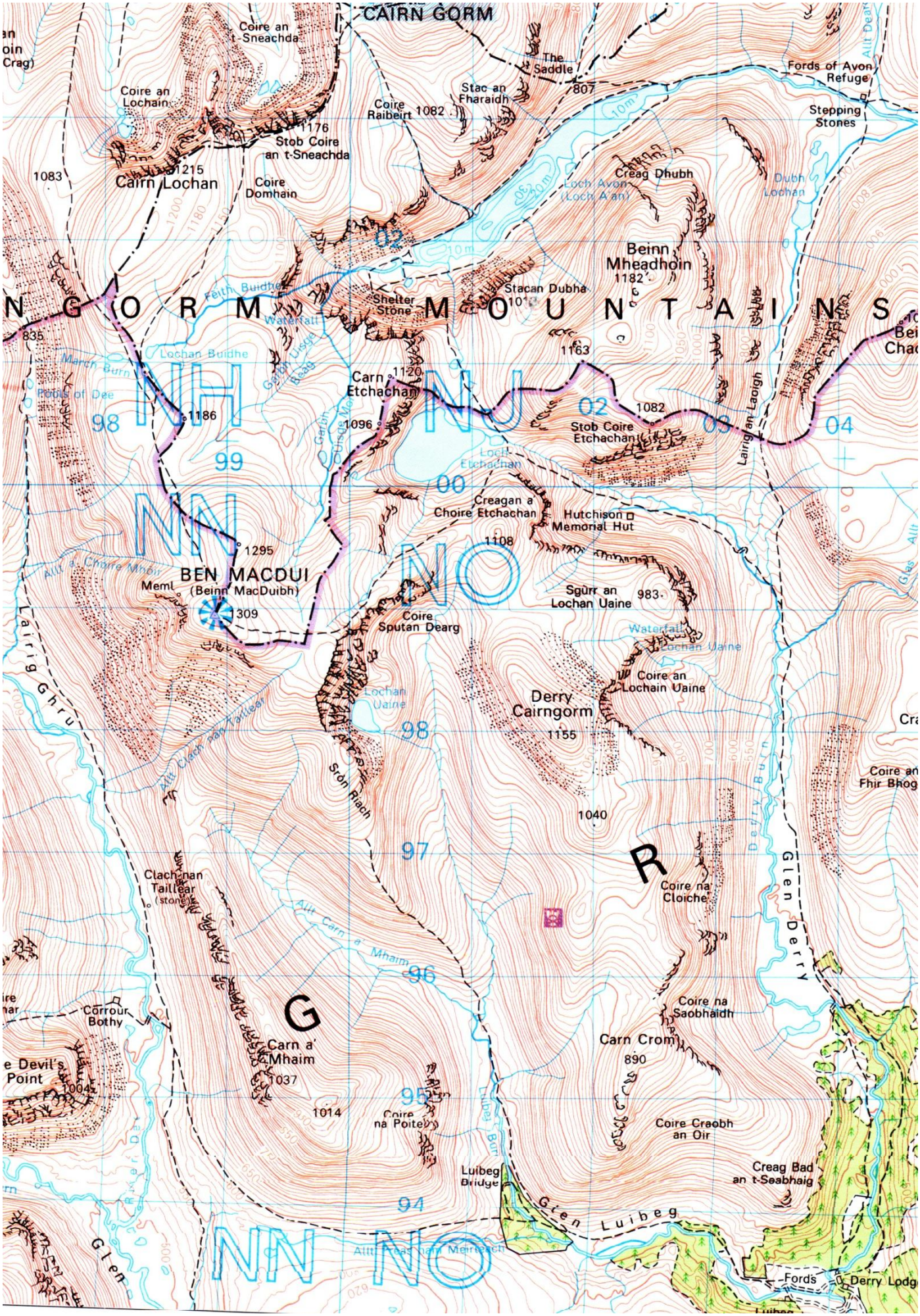
CAIRN GORM
Coire an t-Sneachda
Coire an Lochain
Cairn Lochan
1215
1083
1176
Stob Coire an t-Sneachda
Coire Domhain
Coire Raibeirt
1082
Stac an Fharaidh
The Saddle
807
Fords of Avon Refuge
Stepping Stones
Creag Dhubh
Loch Avon (Loch A'an)
Dubh Lochan
Beinn Mheadhoin
1182
Stacan Dubha
Shelter Stone
Feith Buidhe
Waterfall
Lochan Buidhe
March Burn
Pools of Dee
835
1186
Carn Etchachan
1120
1096
1163
1082
Stob Coire Etchachan
Lairig an Laoigh
Loch Etchachan
Creagan a' Choire Etchachan
Hutchison Memorial Hut
1108
1295
BEN MACDUI
(Beinn MacDuibh)
Meml
1309
Sgùrr an Lochan Uaine
983
Coire Sputan Dearg
Waterfall
Lochan Uaine
Coire an Lochain Uaine
Derry Cairngorm
1155
Lairig Ghru
Allt Clach nan Taillear
Sròn Riach
1040
Coire an Fhir Bhog
Derry Burn
Glen Derry
Clach nan Taillear (stone)
Allt Carn a' Mhaim
Coire na Cloiche
Corrour Bothy
Carn a' Mhaim
1037
1014
Coire na Poite
Coire na Saobhaidh
Carn Crom
890
Coire Craobh an Oir
Creag Bad an t-Seabhaig
Luibeg Bridge
Glen Luibeg
Allt Preas nam Meirleach
Fords
Derry Lodge
Glen
NH
NO
NN
NO
NN
NO
G
R
98
99
00
02
03
04
97
96
95
94

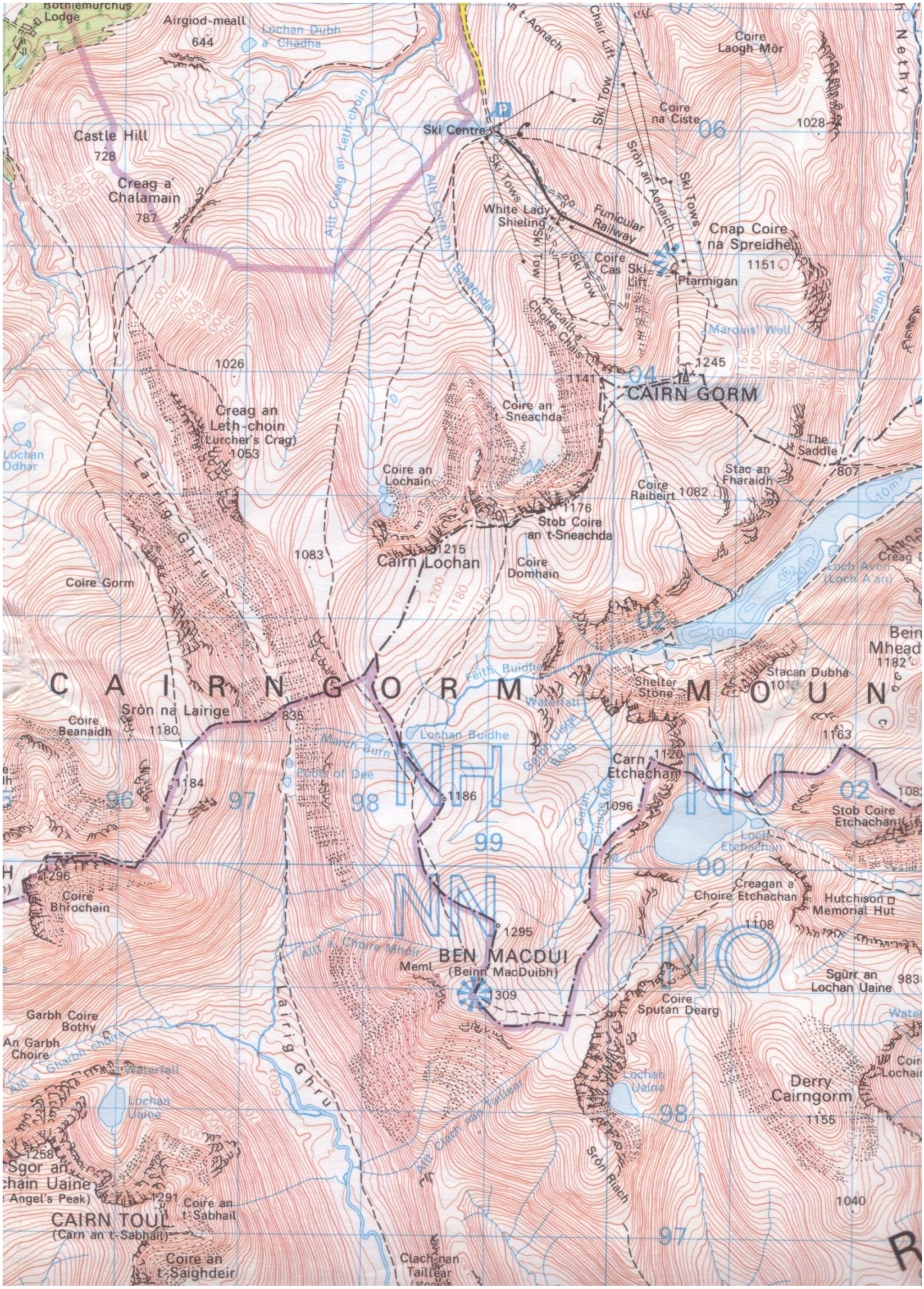
Rothiemurchus Lodge
Airgiod-meall
644
Lochan Dubh a' Chadha
Castle Hill
728
Creag a' Chalamain
787
Allt Creag an Leth-choin
Allt Coire an t-Sneachda
Ski Centre
Ski Tows
White Lady Shieling
Funicular Railway
Coire Cas
Ski Lift
Ptarmigan
Coire Laogh Mòr
Coire na Ciste
Sròn an Aonaich
Cnap Coire na Spreidhe
1151
1028
Marquis' Well
Garbh Allt
1026
Creag an Leth-choin (Lurcher's Crag)
1053
Lochan Odhar
Lairig Ghru
Coire an t-Sneachda
1141
1245
CAIRN GORM
The Saddle
807
Stac an Fharaidh
Coire Raibeirt
1082
Coire an Lochain
1176
Stob Coire an t-Sneachda
1083
1215
Cairn Lochan
Coire Domhain
Coire Gorm
Loch Avon (Loch A'an)
Bein Mhead
1182
C A I R N G O R M
M O U N
Feith Buidhe
Waterfall
Shelter Stone
Stacan Dubha
Sròn na Lairige
Coire Beanaidh
1180
835
Lochan Buidhe
March Burn
Carn Etchachan
1120
1163
1184
Pools of Dee
1186
1096
Stob Coire Etchachan
Loch Etchachan
1296
Coire Bhrochain
Creagan a' Choire Etchachan
Hutchison Memorial Hut
1108
1295
Allt a' Choire Mhoir
BEN MACDUI
(Beinn MacDuibh)
Meml
1309
Sgùrr an Lochan Uaine
Coire Sputan Dearg
Garbh Coire Bothy
An Garbh Choire
Allt a' Gharbh-choire
Waterfall
Lochan Uaine
Derry Cairngorm
1155
Allt Clach nan Taillear
Sròn Riach
1258
Sgor an Lochain Uaine
(Angel's Peak)
1291
Coire an t-Sabhail
CAIRN TOUL
(Carn an t-Sabhail)
Coire an t-Saighdeir
Clach nan Taillear
1040
NH
NN
NO
NJ
06
04
02
00
99
98
97
96

Inverness	07:25	08:29	09:23	10:26	11:23	13:32	15:24
Perth	08:49	09:54	10:49	11:55	12:55	15:01	16:53

⓲ Perth (10:00-12:15, provedou nás Lukáš a Dominika)

1) St. Ninian's Church (St. Ninian's Cathedral – Perth Catedral)

Kostel sv. Niniána patří skotské episkopální církvi a bývá označován za katedrálu. Budova katedrály byla navržena architektem Williamem Butterfieldem, který projektoval i další kostely i světské stavby v Londýně, Oxfordu, Canterbury, Austrálii a Kanadě. Perthská katedrála byla dokončena v roce 1849 a vysvěcena v roce 1850. Je postavena na místě, kde předtím stál klášter. Je zasvěcena svatému Ninianovi, což je úplně první skotský světec, kterého historie pamatuje.

2) Fair Maid's House

Krasavice z Perthu (The Fair Maid of Perth) je román od slavného skotského spisovatele Waltera Scotta. Román se zabývá romancí na svatého Valentýna, historií, otázkou společnosti a aristokracie a podobnými záležitostmi. Podle tohoto románu vznikla také opera George Bizeta. V Perthu se nachází dějiště celého příběhu – dům, ve kterém krasavice bydlela.

3) St. John's Kirk of Perth

Kostel sv. Jana se nachází v srdci Perthu. Kirk je skotský ekvivalent pro anglické church, čili kostel nebo církev. Tento kostel patří skotské církvi. Jedná se o budovu, která byla několikrát přestavována, a tak ani nevíme, jak vypadala původně. Nejstarší část budovy je chór, který pochází z patnáctého století. V kostele jsou pro návštěvníky připraveny letáčky v desíti jazycích, včetně češtiny. Bohužel je tento kostel z důvodu oprav na dobu několika měsíců uzavřen, a proto se dovnitř asi nepodíváme, a neuvidíme tedy ani chór, ani letáčky. S trochou štěstí se ale na tento kostel můžeme podívat aspoň zvenku.

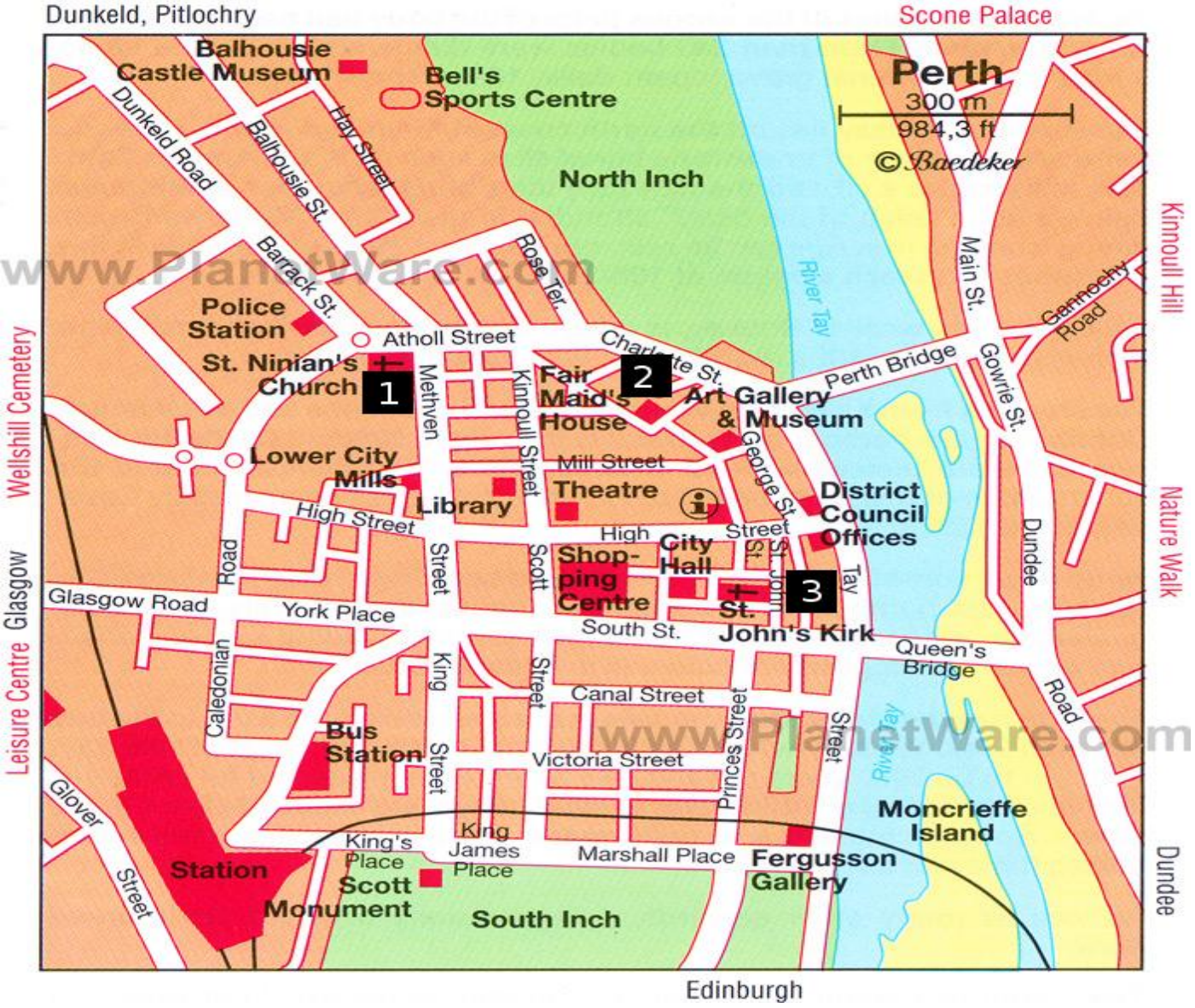

Perth	11:14	12:11	12:38	13:14	14:15	15:16	15:37
Stirling	11:43	12:41	13:12	13:43	14:43	15:43	16:13

⓳ Stirling (12:45-15:00, provedou nás Milan a Láďa)

1) Church of the Holy Rude

Po zdejším hradě je to nejstarší stirlingská stavba. Byl založen skotským králem Davidem I. v roce 1129 jako farní kostel oblasti Stirlingu. Původní budova vyhořela, a tak se asi od roku 1414 začal stavět nový kostel na místě původního. Provizorně byl hotov už v 80. letech 15. století, ale presbytář a věž kostela byly dokončeny až kolem roku 1530. Díky tomu, že se v něm Stuartovec James IV. (I. v Anglii) nechal roku 1567 korunovat, se stává tento kostel společně s Gloucesterskou katedrálou a Westminsterským opatstvím jediným z dosud funkčních korunovačních kostelů.

2) Stirling Castle

Díky své architektuře a historii je stirlinský hrad jedním z nejvýznamnějších hradů ve Skotsku. Byl vystavěn na kopci Castle Hill kolem roku 1110, což dokládá první zmínka o hradu týkající se příkazu od krále Alexandra I. vystavět na hradě kapli. Srdce hradu je královský palác, který je postaven v pozdněgotickém slohu a později byl vyzdoben renesančními sochami svatých, historických a bájných postav či astronomických úkazů. Když roku 1296 přitáhl anglický král Edward I. do Skotska (začátek války o skotskou nezávislost) našel stirlinský hrad opuštěný, a proto ho využil jako výchozí strategický bod. Následující rok však Skotové získali hrad zpět v bitvě u stirlinského mostu (posádka Angličanů se stáhla za hradby, načež byla vyhladověna a donucena kapitulovat). Bitvy se účastnil sám William Wallace a také Andrew Moray. Další významnou událostí byla korunovace královny Marie Skotské, která se zde konala 9. září 1543.

3) Wallace Monument

Poblíž Stirlingu, na kopci Abbey Craig nedaleko rozvalin bývalého opatství Cambuskenneth, se nachází 67 metrů vysoká věž z 19. století jako památka slavnému skotskému bojovníkovi za nezávislost ze 13. století Williamu Wallacovi. Ten slavně porazil brity v bitvě u Stirlinského mostu roku 1297 a získal titul Ochránce Skotska. Byl však poražel v bitvě u Falkirku roku 1298, což mělo za následek postupnou likvidace skotského odporu. Wallace sám byl později (1305) popraven. Věž byla zkonstruována jako symbol skotské národní hrdosti, jež se v 19. století znovu probouzela. Architekt John Thomas Rochead ji dokončil v roce 1869. Ve věži se take nachází Skotská síň slávy a Wallacův meč.

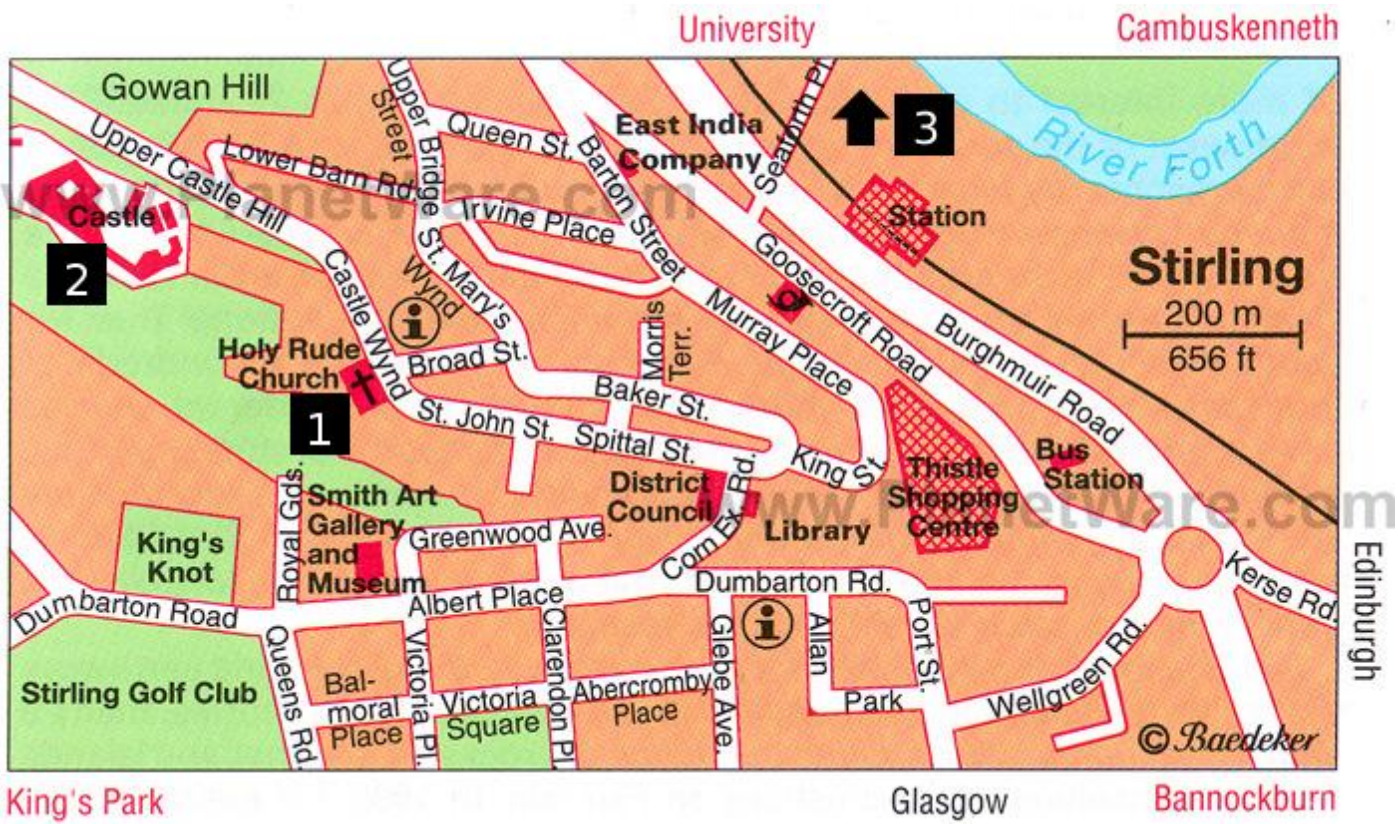

Stirling	14:06	14:36	**a dále každou půlhodinu**
Edinburgh Waverley	15:04	15:35	

⓴ Edinburgh (16:00-21:00, provedou nás Honza a Pavel)

1) Princes Street & Princes Street Gardens

Je to jedna z nejzmámějších ulic v Edinburku, slavná hlavně díky nejrůznějším obchodům, kterých je na ní hodně. Na jižní straně ulice nejsou téměř žádné budovy, takže se z ní hezky kouká na edinburský hrad, a to přes Princes Street Gardens, park, ve kterém je plno zajímavých věcí jako například National Gallery of Scotland, Royal Scottish Academy, Ross Bandstand, květinové hodiny a Scott Monument.

2) The Scotch Whisky Experience (poslední prohlídka 17:00, obchod zavírá 18:00, vstupné £12.50)

Pravděpodobně každý někdy slyšel o skotské whisky - je to jedna z prvních věcí, která se nám vybaví, když se řekne Skotsko. Na tomto místě nás seznámí s výrobou tohoto nápoje a na konci je i ochutnávka. Dále si zde můžete zakoupit whisky z nejznámějších skotských palíren, takže tady můžeme zakoupit dárek rodičům.

3) **Edinburgh Castle**
Hrad je nejznámější edinburská památka, rozkládající se na vulkanickém kopečku. Uvnitř hradu je vystaveno plno předmětů, které jsou spojeny s historií Skotska - v neposlední řadě v něm jsou k vidění skotské korunovační klenoty. Je dobré znát pár nudných čísel a údajů, jako například že se začal budovat již v devátém století, ale jako pevnost ho začal užívat až král David I. na počátku století třináctého.

4) **Royal Mile**
Královská míle je turisty zbožňovaná ulice, která vede od edinburského hradu až k budově skotského parlamentu. Nachází se na ní téměř všechny památky - a pokud se na ní nenachází přímo, tak se nacházejí jen kousek od ní, takže abyste viděli to nejlepší z Edinburku, budete jí muset projít. Ulice je plná obchodů, barů a restaurací.

5) **St. Giles Cathedral**
St. Giles Cathedral je největší katedrála v Edinburku a nejvýznamější místní křesťanská památka. Začínala se stavět ve dvanáctém století v gotickém stylu, nicméně hlavní věž byla postavena až na konci patnáctého století. Později, v šesnáctém století se katedrála stala centrem církevní reformace.

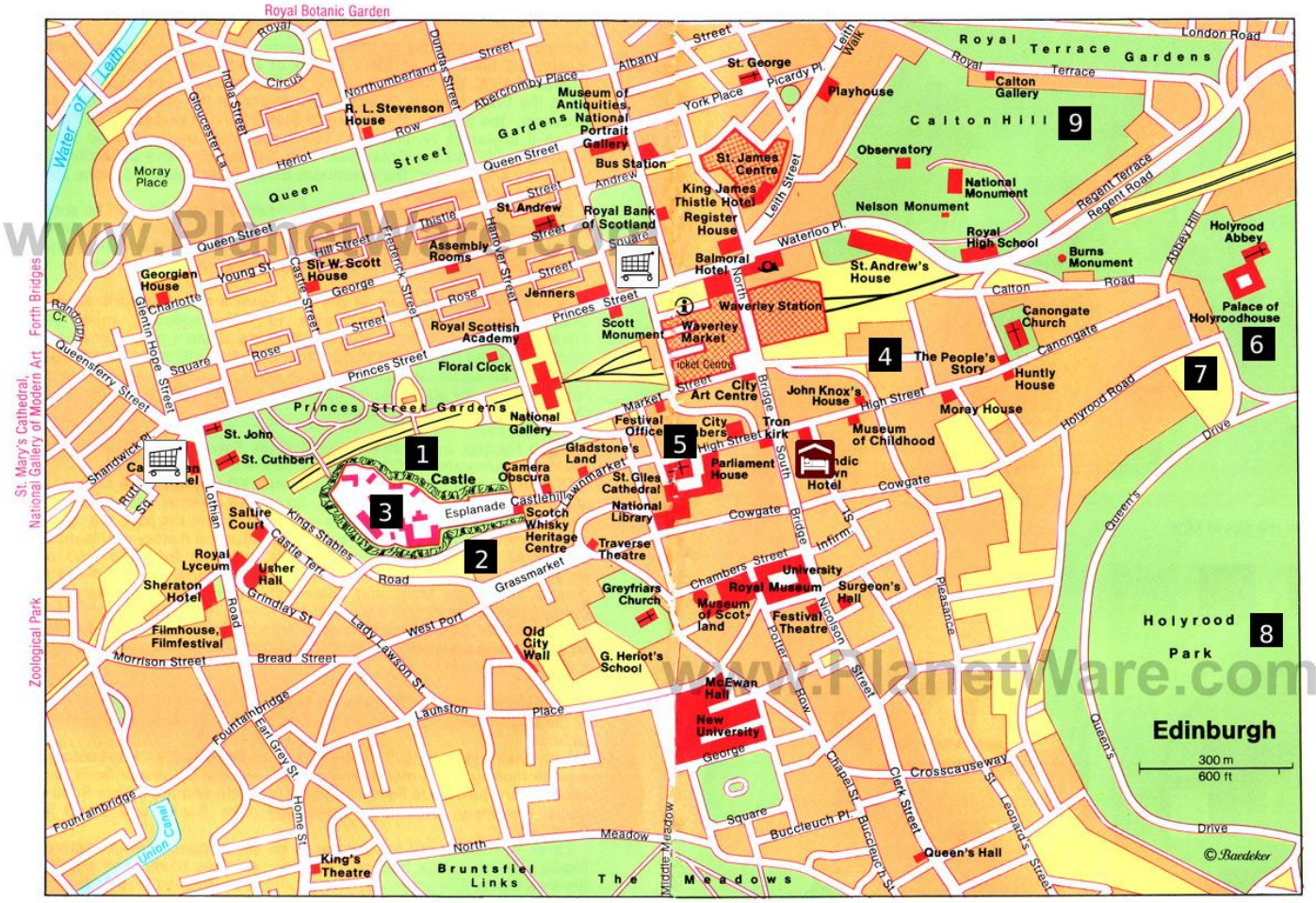

High Street Hostel

6) **Palace of Holyroodhouse**
Od šestnáctého století je Palace of Holyroodhouse, který se nachází na samém konci Royal Mile, skotským sídlem britských králů a královen. Dnešní stavba ale byla postavena až na začátku sedmnáctého století a na jeho konci částečně přestavěna. Součástí komplexu je i Holyrood Abbey, což jsou dnes ruiny, kdysi slavného opatství.

7) **Scottish Parliament**
Nová budova skotského parlamentu stojí na konci Royal Milenaproti paláci Holyroodhouse. Zasedá v ní skotský parlament. Je to velmi netradiční, architektonicky zvláštní budova, což je asi jediný důvod, proč jí vidět – tedy pokud se u ní nechcete hluboce zamyslel nad právem skotského národa na sebeurčení.

8) **Arthur's Seat**
Arthur's Seat je sopečný kopec v parku za královským palácem. Protože ke o něco vyšší než nedaleký (taktéž sopečný) kopec s hradem, poskytuje Arthur's Seat krásný výhled na panorama Edinburku - a za jasných dní (kterých však není v Edinburku mnoho) z něj uvidíte i panorama Vysočiny.

9) **Calton Hill**
Calton Hill je další edinburský kopec, na kterém je vhodné (podle internetových serverů) zakončit prohlídku Edinburghu. Je z něj krásně vidět na celé město, takže si na tomto místě můžeme pořídit krásné fotky. Jinak zde jsou pomníky významným Skotům, ale hlavně National Monument, nedokočená imitace panteonu věnovaná padlým vojákům za napoleonských válek.

Ráno se rozloučíme se skotskou metropolí, nakoupíme suvenýry a vydáme se domů. Na letišti je potřeba přebalit zavazadla, protože máme zaplaceno jenom 5 velkých batohů. Na zabalení batohů je navíc potřeba nakoupit fólii.

Nákup @ Sainsbury's St. Andrew Square (7:00-22:00) nebo Sainsbury's Shandwick Place (7:00-23:00)

Aviemore	10:18	11:25	**dále Airlink 100 z Waverley Bridge/Haymarket**
Haymarket	13:13	14:07	**£3.50 Single, cesta trvá cca 30 minut**

Odlétáme domů!!!

Edinburgh	16:00	**Jet2.com**
Praha	19:20	

"Strawberry Fields Forever" “

Let me take you down, cos I'm going to Strawberry Fields
Nothing is real and nothing to get hung about
Strawberry Fields forever

Living is easy with eyes closed
Misunderstanding all you see
It's getting hard to be someone but it all works out
It doesn't matter much to me
Let me take you down, cos I'm going to Strawberry Fields
Nothing is real and nothing to get hung about
Strawberry Fields forever

No one I think is in my tree
I mean it must be high or low
That is you can't you know tune in but it's all right
That is I think it's not too bad
Let me take you down, cos I'm going to Strawberry Fields
Nothing is real and nothing to get hung about
Strawberry Fields forever

Always, no sometimes, think it's me
But you know I know when it's a dream
I think I know I mean a "Yes" but it's all wrong
That is I think I disagree
Let me take you down, cos I'm going to Strawberry Fields
Nothing is real and nothing to get hung about
Strawberry Fields forever
Strawberry Fields forever
Strawberry Fields forever ”

[Cranberry sauce...]

OBSAH

PONDĚLÍ 29. DUBNA 2013 3

ÚTERÝ 30. DUBNA 2013 3

STŘEDA 1. KVĚTNA 2013 7

ČTVRTEK 2. KVĚTNA 2013 10

PÁTEK 3. KVĚTNA 2013 13

SOBOTA 4. KVĚTNA 2013 17

NEDĚLE 5. KVĚTNA 2013 20

PONDĚLÍ 6. KVĚTNA 2013 24

ÚTERÝ 7. KVĚTNA 2013 25

STŘEDA 8. KVĚTNA 2013 28

ČTVRTEK 9. KVĚTNA 2013 30

PÁTEK 10. KVĚTNA 2013 30

SOBOTA 11. KVĚTNA 2013 35

NEDĚLE 12. KVĚTNA 2013 38